Predstečajni postupak

Veić, Vesna

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:951194

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

DIPLOMSKI RAD

PREDSTEČAJNI POSTUPAK- ŠANSA ZA NOVI POČETAK

Mentor:

Prof. dr. sc. Dejan Kružić

Student:

Vesna Veić, univ. bacc. oec

Split, kolovoz, 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD 1

1.1. Problem istraživanja 1

1.2. Predmet istraživanja 4

1.3. Istraživačke hipoteze 4

1.4. Svrha i ciljevi istraživanja 5

1.5. Metode istraživanja 5

1.6. Doprinos istraživanja 6

2. KRIZA 7

2.1. Definiranje krize 7

2.2. Krizni menadžment- određivanje i uloga 10

2.3. Strategije kriznog menadžmenta i odgovor na krizu 12

2.3.1. Ofenzivne strategije 12

2.3.2. Defanzivne strategije 15

3. PREDSTEČAJNI POSTUPAK 19

3.1. Općenito o predstečajnom postupku 19

3.2. Tijela predstečajnog postupka 22

3.3. Pokretanje predstečajnog postupka 23

3.4. Otvaranje predstečajnog postupka 25

3.5. Utvrđivanje tražbine 26

3.6. Plan restrukturiranja 29

3.7. Obustava predstečajnog postupka 31

4. DEFINIRANJE UZROKA 33

4.1. Prikaz odabranih poduzeća i analiza poslovanja 33

5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA 61

5.1. Testiranje hipoteza 61

6. ZAKLJUČAK 66

SAŽETAK 68

SUMMARY **69**

LITERATURA **70**

1. UVOD

1.1. Problem istraživanja

Prošlost, a posebice praksa mogu ukazivati na svakodnevni problem s kojim se susreću mnogobrojna poduzeća, od onih velikih i dobrostojećih do onih malih i tek osnovanih. Česta prezaduženost, propadanja poduzeća, loše vodstvo samo su neke od prepreka koje stoje na putu prema poslovnom uspjehu. Ovim radom pokušat će se opisati što se događa kad se poduzeće nađe u stanju nelikvidnosti i insolventnosti te koje mjere mu stoje na raspolaganju da iz tog stanja može izaći. Opisat će se predstečajni postupak koji za neke može donijeti dobro, a za neke ne. Istražit će se podaci poslovnih subjekata na području splitsko-dalmatinske županije.

Kriza (grč. *krisis*) znači prijelom, prolazno teško stanje u svakom, prirodnom, društvenom i misaonom procesu.[1] U samoj biti krize jest da treba odlučiti, a još nije odlučeno. U suvremeno doba kriza označava prvenstveno razlikovanje ili sposobnost razlikovanja, izbor, sud, odluku, također i izlaz, rješenje konflikta, pojašnjenje.[2] Kriza u poslovanju može uzrokovati iznenadnu i ozbiljnu štetu financijskom rezultatu, tako da stvara neželjene i negativne ishode za poduzeće u odnosu na poslovni rezultat, osim toga štetu stvara i onima koji su poslu pridonijeli, a to su zaposleni.

U poslovnoj ekonomiji kriza označava stanje koje dovodi u pitanje opstanak poduzeća, stanje ugroženosti njegove egzistencije. Stoga se ne mogu svi neželjeni problemi označavati kao poslovna kriza. Poslovna kriza definira se najčešće kao "... neplaniran i neželjen proces ograničenog trajanja i mogućnosti utjecanja, koji šteti primarnim ciljevima, s ambivalentnim ishodom."[3]

Svako poduzeće bilo ono veliko ili malo, javno ili privatno, s kotacijom na burzi ili bez nje, s internacionalnim, nacionalnim ili lokalnim djelovanjem se razvija u uvjetima rizika od krize. No pri tome okolina poduzeća stvara nove prilike, ali i nove prijetnje poslovanju poduzeća.

Globalna gospodarska kretanja, posebice snažna ekonomska i financijska kriza potaknule su velik broj država na preispitivanje pravilnih postupaka kojima se nastoji dati odgovore na izazove prezaduženosti i nelikvidnosti. Uz reforme stečajnog postupka uvode se procedure

[1] Filozofijski rječnik (1989): Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, str. 182.
[2] Osmanagić-Bedenik, N., (2007): Kriza kao šansa, Školska knjiga, Zagreb, str. 12.
[3] Ibidem, str. 12.

kojima bi poduzeće steklo uvjete za preventivno djelovanje i rekonstrukciju poslovanja te na taj način prevladalo kriznu situaciju. Donošenjem Zakona omogućava se poslovnom subjektu, koji je u blokadi, da prije nego se steknu uvjeti za pokretanje stečajnog postupka, dobije šansu za nastavljanjem poslovanja uz očuvanje radnih mjesta.

Kao nadopuna i ispravak dotadašnjih postojećih zakona, Zakon o stečaju i Zakon o financijskom poslovanju, koji je bio donesen u 2012. godini, Vlada je odlučila donijeti novi Zakon s ciljem bržeg i učinkovitijeg načina rješavanja financijskih problema poslovnih subjekata.

Dana 1. rujna 2015.g. stupio je na snagu Stečajni zakon (NN 71/15) te su njegovim stupanjem na snagu prestale važiti odredbe Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13) koje se odnose na postupak predstečajne nagodbe.[4]

Slijedom navedenoga, umjesto predstečajne nagodbe koja se u najvećem dijelu provodila mimo suda, novi Stečajni zakon je postupak radi restrukturiranja, kojemu je cilj održati dužnikovu djelatnost, u potpunosti stavio u nadležnost trgovačkoga suda. Predstečajni postupak ima svrhu omogućiti poduzetniku s poslovnim poteškoćama nastavljanje obavljanja djelatnosti i uređenje njegova odnosa s vjerovnicima. Mora završiti u roku od 120 dana, računajući od podnošenja prijedloga, a iznimno sud može, na prijedlog dužnika, dopustiti produženje roka za daljnjih 90 dana ako smatra da bi to bilo svrhovito za sklapanje predstečajnog sporazuma.[5]

Kao osnovni razlog otvaranja predstečajnog postupka može se navesti prijeteća nesposobnost za plaćanje. Smatra se da postoji prijeteća nesposobnost za plaćanje ako sud utvrdi da dužnik svoje postojeće obveze neće moći ispuniti po dospijeću, a dokazuje se potvrdom Financijske agencije i obračunom neisplaćene plaće.

Uz prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka podnositelj je dužan dostaviti: [6]

- Financijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu koji nisu stariji od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka, s time da se usporedni podaci u financijskim izvještajima iskazuju sa stanjem na dan godišnjih

[4] Fina, Predstečajne nagodbe, dostupno na: http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=1550
[5] Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske, Vodič kroz predstečajni postupak, dostupno na: https://www.mingo.hr/public/Vkpp2015.pdf
[6] Stečajni zakon, članak 26.

financijskih izvještaja prethodne godine, odnosno evidencije koje vode u skladu s poreznim propisa ako je dužnik obveznik poreza na dohodak

- Opis pregovora s vjerovnicima, ako su prethodili prijedlogu za otvaranje predstečajnog postupka, uključujući i potrebne obavijesti dostavljene vjerovnicima koji sudjeluju u postupku
- Dokaz o ukupnoj aktivi i dokaz o ukupnom prihodu uz prethodnu godinu i broju zaposlenih na zadnji dan u mjesecu koji prethodi danu podnošenja prijedloga
- Plan restrukturiranja.

Što je kriza dublja, to je teže njome ovladati. Kao reakciju na poslovnu krizu poduzeće nastoji drastično promijeniti smjer razvoja, prateći preokret prema uspjehu (Turnaround). Takva situacija počinje u trenutku kada se poslovni uspjeh nalazi ispod prihvatljive minimalne razine. Uznapredovala poslovna kriza može se prevladati jedino mjerama koje temeljito mijenjaju postojeću strukturu poduzeća. Ovladavanje krizom stoga često vodi restrukturiranju poduzeća, tj. promjeni oblika i procesa kako bi se pokrenula duboka promjena poduzeća. Ispituje se mogućnost sanacije koja obuhvaća cjelinu organizacijskih, financijskih i pravnih mjera, prikladnih za uklanjanje uzroka krize i slabosti nekog poduzeća.[7]

Kao inovativni pristup za korjenitim promjenama u poslovanju koristi se restrukturiranje. Stečajni zakon propisuje da u slučaju prihvaćanja plana restrukturiranja od strane vjerovnika sud rješenjem utvrđuje prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrđuje predstečajni sporazum. Financijsko restrukturiranje jest plan mjera koje je potrebno provesti da bi dužnik postao likvidan i solventan.[8]

U kriznim okolnostima glavna zadaća menadžmenta je odgovoriti na krizu, a to je prepoznati simptome krize, minimizirati prijetnje i osigurati uspješno upravljanje krizom.[9] Zbog toga je potrebno poduzeti adekvatne mjere restrukturiranja koje će pomoći blokiranim poslovnim subjektima prilikom rješavanja krizne situacije ili u suprotnom uporabom krivih pristupa i strategija izložiti poduzeće uništenju.

Za bolje poslovanje potrebno je koristiti se uputama iz kriznog menadžmenta i na taj način izbjeći moguće velike financijske gubitke.

[7] Osmanagić-Bedenik, N., (2007): Kriza kao šansa, Školska knjiga, Zagreb, str. 11.
[8] Kružić D. (2015-2016): Predstečajni postupak, nastavni materijali, Ekonomski fakultet u Splitu, Split
[9] Kružić D. (2015-2016): Menadžerski odgovor na poslovnu krizu, nastavni materijali, Ekonomski fakultet u Splitu, Split

1.2. Predmet istraživanja

Budući smo opisali problem istraživanja, u ovom dijelu pozornost će se pridati predmetu istraživanja. Predmet istraživanja odnosit će se na poduzeća koja su se našla u predstečajnom postupku te će se analizirati njegovog utjecaj na poduzeća.

Promatrano razdoblje iznosit će 3 do 4 godine za svaki poslovni subjekt. Analizirat će se pojedinačne stavke njihovih financijskih izvještaja i utvrditi poslovne poteškoće implicirane u kriznim uvjetima.

Najvažniji podaci za analizu poslovanja poduzeća jesu financijski pokazatelji. Oni se računaju iz financijskih izvještaja poduzeća, a analizom pokazatelja dolazi se do realnih i objektivnih podataka o likvidnosti poduzeća, financijskoj stabilnosti, zaduženosti i rentabilnosti poslovanja. Financijski pokazatelji su temelj za donošenje ispravnih poslovnih odluka.

Promjene u financijskih izvještajima manifestirat će se putem smanjenja ukupne aktive, smanjenja prihoda i rashoda, odnosno neto gubitaka dioničarskih društava. Cilj je istražiti poduzeća koja su zaključila predstečajni postupak te poduzeća koja su u tijeku obrade postupka. Poduzeća nad kojima se izvršio predstečajni postupak bit će analizirana razdoblja prije pokretanja postupka, te razdoblje nakon. Prikazat će se djelatnosti s kojima poduzeća posluju, te će se prikazati plan rekonstruiranja za svaki pojedini subjekt.

Detaljni podaci o poslovanju promatranih poduzeća bit će prikupljeni iz baze podataka na stranicama Financijske agencije, stranici E-oglasna te ukoliko bude potrebno kontaktirat će se i promatrana poduzeća.

1.3. Istraživačke hipoteze

Hipoteza (grč. hypothesis, pretpostavka) se definira kao prihvaćanje pretpostavke na kojoj se temelji neki zaključak, koja služi napretku istraživanja i objašnjavanja, a da nije dokazana iz drugih načela te da nije potvrđena iskustvom.[10] Cilj je postavljane hipoteze dokazati, odnosno ne odbaciti.

Temeljem podataka koji će se prikupiti, istraživanjem bi se trebala potvrditi istinitost sljedećih hipoteza:

[10] Belak, S. (2005): Uvod u znanosti, Visoka škola za turistički menadžment u Šibeniku, Šibenik

H1- Predstečajni postupak može pozitivno djelovati na nastavak poslovanja poduzeća uz očuvanje radnih mjesta

H2- Predstečajni postupak omogućava restrukturiranje duga kako bi se riješili problemi nelikvidnosti i insolventnosti poslovnog subjekta

U radu će se istražiti da li poduzeća nad kojima se otvorio predstečajni postupak uspješno nadilaze kriznu situaciju i nastavljaju s redovitim poslovanjem ili pak prelaze u stečaj, bankrot. Očekuje se da će neuspješna poduzeća imati kretanje financijskih omjera drugačije no što to imaju financijski zdrava poduzeća.

1.4. Svrha i ciljevi istraživanja

Cilj istraživanja je obraditi problematiku predstečajnog postupka i njegovih specifičnosti te potvrditi validnost ranije navedenih hipoteza. Dobiveni rezultati trebali bi poslužiti u svrhu što boljeg i preciznijeg stava po kojem predstečajni postupak omogućava poslovnom subjektu restrukturiranje duga kako bi ono postalo likvidno i solventno.

U radu će biti analizirana financijska izvješća i financijski rezultati sklopljenih predstečajnih postupaka. Također, analizirat će se moguće krizne situacije te će se razraditi plan kako pravovremeno otkriti rizike i preventivno djelovati protiv njih. Korištenjem, otvaranjem predstečajnog postupka poduzeća će, ukoliko imaju dobro razrađen krizni menadžment, uspješno nastaviti s poslovanjem.

1.5. Metode istraživanja

Teorijski dio rada temelji se na pregledavanju stručne i znanstvene literature. Znanstvena metoda je proces kojim znanstvenici nastoje izgraditi točno (pouzdano, dosljedno i ne proizvoljno) prikazivanje prirode.[11] Koristi se za stjecanja znanja temeljenog na provjerljivosti podataka.

Znanstvenom metodom naziva se svaki način znanstvenog istraživanja koje osigurava sigurno, sređeno, sustavno i točno znanje.[12]

[11] Znanstvena metoda, dostupno na: http://cudaprirode.com/portal/bptkzn/3170-to-je-znanstvena-metoda
[12] Zelenika, R., (2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog rada, četvrto izdanje, Ekonomski fakultet u Rijeci i Ekonomski fakultet Univerze u Ljubljani, Rijeka, str. 320-323.

Znanstvene metode koje se koriste u znanstvenoistraživačkom radu : [13]

1. Metoda dedukcije - temelji se na dedukciji, odnosno na zaključivanju od općih sudova ka pojedinačnim ili ka drugim općim sudovima, služi u znanosti posebice za objašnjavanje činjenica i zakona, zatim predviđanja budućih događaja, otkrivanju novih činjenica i zakona, provjeravanju hipoteza te za znanstveno izlaganje
2. Metoda sinteze - postupak znanstvenog istraživanja putem spajanja dijelova ili elemenata u cjelinu, sastavljanja jednostavnih misaonih tvorevina u složene i složenih u još složenije
3. Metoda analize - Raščlanjivanje složenih pojmova, sudova i zaključaka na njihove jednostavnije sastavne dijelove te izučavanje svakog dijela za sebe i u odnosu na druge dijelove je metoda znanstvenog istraživanja
4. Metoda dokazivanja i opovrgavanja - koje za svrhu ima utvrditi istinitost pojedinih spoznaja inkorporiranjem gotovo svih metoda, ali i suprotno
5. Komparativna metoda - koja predstavlja postupak kojim se uočava i uspoređuje sličnost i zajednička obilježja dvaju ili više događaja, pojava ili objekata.

1.6. Doprinos istraživanja

Ovaj rad predstavlja teorijsku i praktičnu spoznaju o mogućem nastanku kriznih situacija. Doprinos rada je detaljno objasniti predstečajni postupak te efekte primjene novog zakona, Zakon o stečaju, na poslovanje poduzeća. Također, ukazat će se na pozitivne aspekte koje doprinosi predstečajni postupak, kako za dužnika tako i za vjerovnika.

Istražit će se plan djelovanja u predstečajnom postupku te će se istražiti mogući ishodi. S obzirom na dobivene rezultate istraživanja donijet će se zaključci o učinkovitosti otvaranja predstečajnih postupaka.

Doprinosi ovog rada vidljivi su kroz pomoć boljem planiranju kriznom menadžmentu te postavljanju planova koji služe da bi se potencijalne krize spriječile. Osim toga prikazat će se strategije koje se mogu koristiti u suzbijanju krize. Ovaj rad može poslužiti poduzećima za razumijevanje problematike vezane za predstečaj i njegov utjecaja na buduće poslovanje.

[13] Zelenika, R., (2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog rada, četvrto izdanje, Ekonomski fakultet u Rijeci i Ekonomski fakultet Univerze u Ljubljani, Rijeka, str. 323-350.

2. KRIZA

2.1. Definiranje krize

Prema teoriji evolucije i koncepciji životnog vijeka proizvoda može se govoriti i o životnom vijeku poduzeća: njegovu nastanku, fazama razvoja i često prestanku poslovanja. Kao i u životu čovjeka, tako i u životu poduzeća, prelazak iz jedne razvojne faze u drugu znači krizu. Kriza je nezaobilazni dio razvoja, stoga ni jedan čovjek, ni jedno poduzeće ne može preskočiti krize u svom životu.[14]

Brojne definicije ukazuju na iznenadan karakter krize te na to da se ona može manifestirati kroz mnoge oblike. Jedna od definicija objašnjava kako je kriza neočekivani događaj, prirodno ili ljudski uzrokovane nevolje (katastrofe) sa dramatičnim, katkada i katastrofalnim učinkom. Ono što je zajedničko za sve krize u organizacijama je: iznenadnost, nesigurnost i vremenski pritisak.

U poslovnom svijetu kriza se definira kao neplanirano i neželjeno razdoblje u poslovanju poduzeća, ograničenog trajanja s ambivalentnim ishodom. Prema egzistencijalnim ciljevima poduzeća govori se o krizi likvidnosti, uspjeha i potencijala.[15] Poslovnom krizom može se smatrati i situacija kada je poduzeće prezaduženo i platežno nesposobno, te su pretpostavke za pokretanje insolventnosti poduzeća ispunjene. Povezana s ulaskom u insolventnost, poslovna je kriza neposredna opasnost za sve interesne skupine poduzeća (vlasnike, zaposlenike, investitore, državu i ostale) ovisno o stadiju i vrsti krize.[16]

Uključivanje stupnja opažanja, stupnja posljedica te vremenske dimenzije u pojam krize omogućuje razlikovanje potencijalne, latentne i akutne krize.[17]

Potencijalna kriza predstavlja stanje u kojem postoji mogućnost pojave krize zbog određenih slabosti u poslovanju. Latentna kriza je stanje u kojem opasnost već postoji ali ju je teško identificirati uobičajenim ekonomskim instrumentom. Akutna kriza nastaje kao posljedica dugotrajnog zanemarivanja kriznog razvoja poduzeća, te ostavlja malo vremena za djelovanje

[14] Osmanagić Benedik, N., Krizni menadžment: Teorija i praksa, Zagreb, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, godina 8, br.1., str.102.
[15] Osmanagić, Benedikt, N.: Kriza kao šansa, Školska knjiga, Zagreb, 2003., str.12
[16] Dojčinović, D., eBisMags, Uzroci poslovne krize, 2009., dostupno na: http://www.ebizmags.com/koji-su-uzrociposlovne-krize/ , pristupljeno 18.lipnja 2016.
[17] Topfer, A:Plotzliche Unternehmenskrisen –Gafahr Oder Chance? Neuwied, Kriftel, Luchterhand, 1999., str.15

i predstavlja veliki pritisak za menadžment poduzeća, jer su potrebne i prave odluke za ograničene mogućnosti djelovanja.[18]

Analizirajući opasnosti u današnjem poslovnom svijetu uočavamo da one mogu doći iz: [19]

- unutarnjeg okruženja- kao unutarnji uzroci krize najčešće se manifestiraju *greške u vođenju te nedovoljan vlastiti kapital.*

Greške u vođenju zauzimaju središnje mjesto za poslovnu krizu, bilo da je riječ o nedovoljnom planiranju, neprikladnom poslovnom upravljanju ili kontroli. Najveći dio poslovne aktivnosti ostvaruje se na temelju usvojenih ili propuštenih odluka, koje se kasnije pokazuju kao pogrešne ili neučinkovite.

Nedovoljan vlastiti kapital je vrlo čest uzrok krize stoga što nedovoljan financijski amortizer vodi prezaduženosti i nelikvidnosti, osobito kad vanjski vlasnici kapitala nisu više spremni financijski pratiti poslovanje poduzeća.

- vanjskog okruženja- vanjski uzroci krize odnose se na okolinu poduzeća. Naglašavaju se dva aspekta: *konjuktivni razvoj i strukturalne promjene*

Konjuktivni razvoj bitno utječe na poslovni uspjeh i neuspjeh. Recesije pojačavaju krizu poduzeća pa tako konjuktivni razvoj nije uzrok krize već može pojačati krizu i dovesti do njezina širenja i eskalacije;

Strukturalne promjene se temelje na iznenadnim i nepredvidivim promjenama kao što su nove tehnike ili novi materijali za proizvode, novi procesi, promijenjeno ponašanje kupaca, promjene na tržištu, u politici i sl. Nedovoljno ili zanemareno prilagođivanje poduzeća vanjskim promjenama siguran je put u krizu.

Poduzeća koja upadnu u krizu mogu se svrstati u tri kategorije. Prvi tip predstavljaju mala poduzeća koja nikad ne ostvare zadovoljavajuću razinu poslovanja. Obično posluju vrlo kratko. Prema raznim procjenama, otprilike 50% poduzeća propadne tijekom pet godina od osnivanja. Drugi tip predstavljaju poduzeća koja definitivno dovoljno narastu, vrlo često uz spektakularan rast prije nego što propadnu. To su poduzeća koja jednakom brzinom rastu i propadaju. Treći tip predstavljaju zrela poduzeća s relativno dugom poviješću poslovanja. Najčešće su nekad bila uspješna i ostvarivala značajan rast, ali postala su troma i gube kontakt

[18] Sučević, D. (2007): Krizni menadžment, Zagreb, Školska knjiga., str.12.
[19] Osmanagić-Bedenik, N., (2007): Kriza kao šansa, Školska knjiga, Zagreb, str. 29.

s tržištem ili potrebama kupaca. Takva poduzeća obično imaju veliki broj nedostataka u menadžmentu i kontrolnim mehanizmima.[20]

Ovladavanje poslovnom krizom moguće je tek nakon spoznaje poslovne krize. Određeni simptomi mogu već u ranom stadiju signalizirati poslovnu krizu, a da nisu i uzroci njezina nastajanja. Simptomi krize su vidljivi i u *financijskom području i u području ostvarenja učinka.* U financijskom području simptomi krize su : [21]

- smanjenje prometa
- smanjenje rentabilnosti
- povećanje stupnja zaduženosti
- smanjenje novčanog toka
- smanjenje likvidnosti

U financijskom području krizu prati pad vrijednosti imovine te insolventnost mnogih tvrtka koje obilježavaju negativni utjecaj na gospodarske aktivnosti zemlje.

U području ostvarenja učinka simptomi se mogu promatrati po nekoliko područja, a to su:[22]

- području prodaje su smanjenje tržišnog udjela i narudžbi, kašnjenje u rokovima i sl.
- području zaposlenika je nezadovoljstvo i štrajkovi, visoke fluktuacije,…
- području nabave su povećanje dana vezivanja zaliha, povećanje učestalosti grešaka,
- porast kašnjenja isporuka,
- području proizvodnje je smanjenje proizvodnosti, smanjenje stupnja iskorištenja kapaciteta, porast škarta, porast fiksnih troškova
- tehnološkom području su smanjenje stupnja investiranja, smanjenje stupnja
- istraživanja i razvoja, porast neefikasnosti poslovnog procesa.

Posljedice krize mogu se promatrati i kao destruktivne i kao konstruktivne, odnosno kriza može istodobno predstavljati i priliku i opasnost u organizaciji u kojoj se pojavljuje. Destruktivne posljedice krize utječu na cjelokupno gospodarstvo ponajprije kroz financijske gubitke vezane za nesolventnost koji se kao takva bilježi i u službenoj statistici. Ako se kriza shvaća kao dio poslovnog procesa, otvara se prostor za konstruktivna rješenja kriznih situacija, dobiva se prilika za promjenama u vodstvu organizacije, može se dovesti do

[20] Sučević, D. (2010): Krizni menadžment, Vodič kroz planiranje, prevenciju i oporavak, Zagreb, Lider, str. 14.
[21] Osmanagić-Bedenik, N., (2007): Kriza kao šansa, Školska knjiga, str., 21.
[22] Osmanagić-Bedenik, N., (2007): Kriza kao šansa, Školska knjiga, str., 21.

osnivanja novih odjela unutar organizacije, poboljšati sustav nadzora, pa tako konstruktivne posljedice krize očituju se ako se kriza shvati kao šansa i pozitivni preokret te ako se uzme u obzir i njezin optimistički aspekt.
Stoga uprava poduzeća mora što prije otkriti naznake rastućeg problema, jer što se prije otkrije „žarište“ mogu se donositi učinkovitije odluke.

2.2. Krizni menadžment- određivanje i uloga

Krize stavljaju na kušnju sve što je ranije naučeno, pa se može reći da ne postoji pouzdana formula za djelovanje u kriznom okruženju. Suočavanje s promjenama i mnogim nepoznanicama nadilazi ključne kompetencije uprave organizacija u prevenciji i upravljanju krizama. Potreba da se upravlja neizvjesnostima ukazuje da je kvalitetno upravljanje rizikom najbolji krizni menadžment i da je u temelju kulture kriznog menadžmenta razumijevanje menadžmenta kao procesa koji vodi izbjegavanju krize.

Krizni menadžment definira se kao aktivnost usmjerena na ovladavanje situacijom opasnom za opstanak poduzeća, planiranje i provođenje mjera za osiguranje temeljnih ciljeva poduzeća.[23] Predstavlja relativno novo područje menadžmenta koje uključuje identificiranje prirodne krize, interveniranje u cilju minimalizacije štete i poduzimanja akcija za oporavak od kriznih posljedica.[24]

Smatra se da je krize teško predvidjeti ali ipak se može reći da su pojedine i jasno vidljive. Menadžment poduzeća je često nespreman na nastanak krize, ili je neozbiljno shvaćaju, donose loše odluke u poslovanju, koristeći nekvalitetne informacije, ne reagiraju na promjene u okolini te gubi operativnu kontrolu, naročito tijek gotovine.

Neočekivanost i nespremnost dovodi menadžment poduzeća da u situacijama nastanka krize brzo donose odluke, što predstavlja visoku razinu stresa i moguće greške u odlučivanju, te nanošenje štete poduzeću. Stoga se treba oblikovati kvalitetan program upravljanja, prvenstveno anticipativno upravljanje (preventivno djelovanje) koji je ujedno u najbolji način upravljanja kriznom.

[23] Krummenacher, A. (1981): Krisenmanagement, Industrielle Organisation, Zurich, str. 13. Navedeno prema: Osmanagić Bedenik, N. (2007): Kriza kao šansa; Kroz poslovnu krizu do poslovnog uspjeha, Zagreb, Školska knjiga, str.13.
[24] Tipurić, D., Kružić, D., Lovrinčević, M. (2012): Strategije u kriznim uvjetima, u: Tipurić, D. (ur.), Strateški menadžment, knjiga u tisku, Zagreb, str.6.

Svrha je preventivnog djelovanja uspostavljanje visoke spremnosti prema latentno prisutnim i budućim promjenama temeljnih varijabli te jačanje kompetentnosti menadžmenta. Pomaže u izbjegavanju strateških kriza te se ublažava posljedice krize uspjeha i likvidnosti.

Tri su stupnja djelovanja menadžmenta ovisno o dubini krize : [25]

- Transformacija poduzeća događa se kada relativno zdrava tvrtka pokušava odgovoriti na pitanja: Što radimo pogrešno? i Što bismo mogli raditi bolje?
- Preokret poduzeća se događa kada poduzeće sa značajnim problemima ima dovoljno vremena i resursa da nađe rješenje
- Upravljanje krizom se događa kada je u pitanju sama egzistencija poduzeća

Krizni menadžment mora djelovati brzo kako bi utvrdio uzrok krize, uklonio ga i u konačnici, uz što manju štetu, riješio krizu.

Zadaci se mogu podijeliti u 4 faze:[26]

1. *Što činiti kada kriza udari?* – provođenje akcija za aktiviranje kriznog menadžment tima, određivanje prirode krize i procjena štete, procjena oporavka i komuniciranje s javnosti.
2. *Što činiti za vrijeme krize?* – preuzimanje odgovornosti i determinacija mogućih posljedica, utvrđivanje šteta i poduzimanje aktivnosti za oporavak.
3. *Što činiti nakon krize?* – provođenje post krizne analize uključujući pripremu za buduće krize. Lekcije iz protekle krize ugrađuju se u poslovne planove za budućnost.
4. *Kako se pripremiti na nastanak budućih kriza?* – Kod menadžmenta koji djeluje pro aktivno, ovo je najvažniji zadatak. Priprema se radi korištenjem općih znanja teorije menadžmenta, a posebno alata iz procjene rizika, SWOT analize, predviđanja budućih događaja i izrada scenarijo planova.

Krizni menadžment ima zadatak da na najvišu razinu dovede blagostanje i produktivnost svih zaposlenika, zaustavi povrede ljudi i smrtnih slučajeva kroz radne aktivnosti, poboljša ugled organizacije prema vani, izbjegne štetne učinke u poslovanju te učinkovitije realiziraju aktivnosti. Rezultat toga je uspješnost u poslovanju te minimiziranje zakonskih kazni.

[25] Sučević, D., Krizni menadžment, Vodič kroz planiranje, prevenciju i oporavak, Lider, Zagreb, 2010., str.13.
[26] Kružić, D., (2015-2016): Krizni menadžment, nastavni materijali, Ekonomski fakultet u Splitu, Split

2.3. Strategije kriznog menadžmenta i odgovor na krizu

Misao o krizama posebice na našim prostorima još je u začetku, a praktično postupanje u kriznim situacijama je najčešće neosmišljeno i panično, odnosno sliči instinktivnim reakcijama. Počevši od politike, preko ekonomije, do zaštite životne okoline, i na različitim razinama (od državnog, preko regionalnog do lokalnog) na krize odgovaraju najčešće reaktivno, situacijski i ishitreno, bez strateške vizije i bilo kakvog kratkoročnog ili dugoročnog plana. [27]

Sva poduzeća u poslovnim teškoćama su pred izborom kako osigurati kontinuitet obavljanja svojih poslovnih aktivnosti koje su ugrožene, kako upravljati preokretom i ako se on ne postigne kako upravljati krizom. Kriza poduzeća često je vezana uz inferioran položaj kad poduzeće ne može ostvariti konkurentsku prednost. U kriznim situacijama treba težiti ostvarivanju pretpostavki za opstanak poduzeća, a tome će pomoći razne strategije.

Strategije za rješavanje kriznih situacija zapravo su skup menadžerskih aktivnosti i odluka kojima se uvode promjene usmjerene u pravcu zaustavljanja procesa propadanja i oporavka organizacije.

Prema cilju koji se želi postići primjenjuju se ofanzivne krizne strategije i defanzivne krizne strategije o kojima će biti više riječi u nastavku: [28]

- *ofenzivne krizne strategije* imaju za cilj korporativnu transformaciju ili operativni preokret te uključuju: strategiju smanjenja imovine, strategiju rezanja troškova, strategiju povećanja prihoda, kombiniranu strategiju i strategiju reorganizacije u stečaju putem instituta stečajnog plana
- *defenzivne krizne strategije* kojima je cilj napuštanje djelatnosti uključuju: strategiju žetve, strategiju ogoljenja, strategiju likvidacije i strategiju stečaja.

2.3.1. Ofenzivne strategije

Svrha ove strategije je preokret u poslovanju s ciljem preživljavanja poduzeća u ključnim djelatnostima putem podizanja konkurentske sposobnosti. Položaj poduzeća na tržištu u vrijeme krize nije stabilan, stoga su nužne brze akcije. U kratkom roku poduzeće se može

[27] Funda, D., Majić, T., Strategije za rješavanje kriznih situacija, Zbornik radova, 2011., IV. Međunarodna konferencija „Dani kriznog upravljanja“, Velika Gorica: Veleučilište Velika Gorica, str. 54.
[28] Tipurić, D., Kružić, D., Lovrinčević, M. (2012)., Strategije u kriznim uvjetima, u: Tipurić, D. (ur.), Strateški menadžment, knjiga u tisku, Zagreb, str. 14-15.

orijentirati na strategije transformacije koje su orijentirane na strategije povećanja prihoda, smanjenju troškova ili smanjenju imovine. Sve inačice ofenzivnih strategija orijentirane su na preživljavanje poduzeća u budućim razdobljima.[29] Ovakva strategija se koristi u slučajevima kada poslovanje korporacije ide prema kriznoj situaciji, a cilj im je zaustaviti pad poslovnih aktivnosti i preokrenuti razloge koji su doveli do financijskih i konkurentskih slabosti.

Strategija smanjenja imovine

Strategija smanjenja imovine od esencijalnog je značenja kod poduzeća u krizi koja ne mogu osigurati slobodan (nesmetan) novčani tok. Takva poduzeća pristupaju prodaji imovine, najčešće one imovine koja nije uvjet za obavljanje *core* djelatnosti, kako bi novcem dobivenim od prodaje podržala borbu kompanije za konsolidaciju i preokret u temeljnim poslovnim djelatnostima. Događa se da poduzeća prodaju i imovinu koja im je neophodna za poslovanje da bi od kupca, tu istu imovinu, uzeli u zakup i putem korištenja imovine uzete u zakup osigurali kontinuitet obavljanja svojih operacija. Postupak se naziva sale and lease back aranžmani. Poduzeće prodaje imovinu nekoj leasing kući po nižoj cijeni te je odmah uzima u zakup. Ovakva opcija omogućava naglo osnaženje novčanog toka, ponekad dovodi i do potpunog preokreta u poslovanju.

Strategija rezanja/ smanjenja troškova

Strategija smanjenja troškova provodi se s ciljem povećanja poslovnog rezultata i osnaženja novčanog toka poduzeća u uvjetima kada je troškovna struktura poduzeća takva da su troškovi previsoki i da se neki od njih mogu smanjiti ili potpuno izbjeći.

Najčešći način realizacije ove strategije su smanjenje troškova plaća, smanjenje obujma narudžbi u cilju smanjenja zaliha, supstitucija skupljih dobavljača jeftinijim, eliminacija neprofitabilnih aktivnosti. Strategija rezanja troškova najčešće se koristi u uvjetima kada je poduzeće relativno blizu svoje granice rentabilnosti (točke pokrića).

Strategija povećanja prihoda

Strategija povećanja prihoda orijentirana je k poticanju stvaranja povećanog obujma prodaje i povećanju obujma prihoda poduzeća. Brojne su opcije za povećanje prihoda: uvođenje novih proizvoda, unapređenje osobina postojećih proizvoda, akcijske prodaje bez smanjenja cijena

[29] Tipurić, D., Kružić, D., Lovrinčević, M. (2012). Strategije u kriznim uvjetima, u: Tipurić, D. (ur.), Strateški menadžment, knjiga u tisku, Zagreb, str.23.

ali uz pogodnosti za kupce, smanjenje cijena, dodatne usluge kupcu, uvođenje dodatnih servisa i jamstava za kupce i sl. U iznimno rijetkim situacijama jedan od brzih načina povećanje prihoda predstavlja podizanje cijena.

Kombinirane strategije

Kombinirane strategije poduzeća koriste u kriznim situacijama kada je potrebno brzo donošenje odluka. U takvim situacijama menadžment, najčešće novi menadžment, nema vremena čekati na utjecaj svake strategije posebno, stoga se pristupa korištenju više različitih strategija istovremeno. Koje strategije će se koristiti odlučit će se s obzirom na njihov položaj u odnosu s točkom rentabilnosti, odnosno koliko su ukupni prihodi korporacije u stanju nadomjestiti njene ukupne troškove.

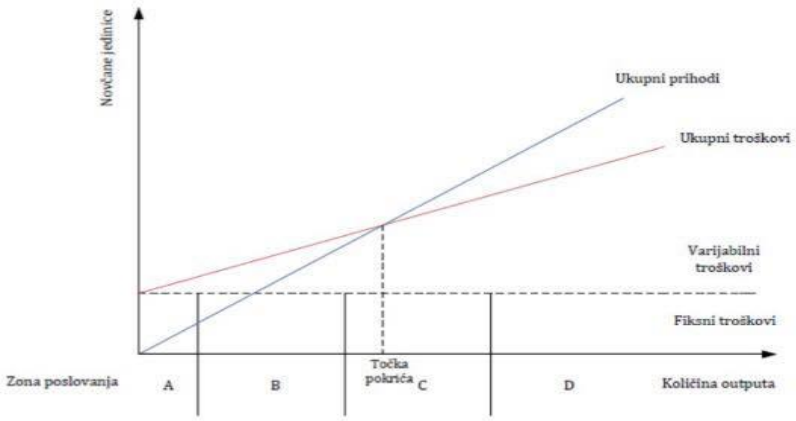

Zona poslovanja	Strategija
A	Smanjenje imovine
B	Povećanje prihoda
C	Rezanje troškova
D	Normalno operativno poslovanje

Slika 1: Kombinirane strategije

Izvor: Tipurić D., Kružić D., Lovrinčević M. (2012): Strategije u kriznim uvjetima, Strateški menadžment, knjiga u tisku, Zagreb

Kombinacijom s oskudnim prihodom koji jedva pokriva varijabilne troškove (pozicionirane u zoni A), a koje obavljaju operacije čiji prihodi ne doprinose snošenju pokrivanju fiksnih troškova, preporuča se promptno korištenje strategija smanjenja imovine. Strategija povećanja prihoda koriste se u zoni B s ciljem da se poduzeće, koje pokriva varijabilne troškove i dio fiksnih troškova, ojača i da mu se omogući približavanje točki i postizanju pozitivnog

novčanog toka. Poduzeća s rezultatom u zoni C nalaze se u intervalu rezanja troškova, što implicira da se ova strategija koristi u uvjetima kada kompanija još uvijek ne postiže točku pokrića ili pak postiže točku pokrića, pa je želi učvrstiti. Primjenom strategije rezanja troškova zoni C kompanija se primiče točki pokrića, a često se kombinirano primjenjuje sa strategijama povećanja prihoda koje, integralno promatrajući, doprinose poboljšanju uspješnosti poslovanja. Uspješnost kompanije posluje u zoni D, koja predstavlja i ciljnu zonu poslovanja kompanija u teškoćama.

2.3.2. Defanzivne strategije

Ako se strateškom analizom utvrdi da neka djelatnost poduzeća, ili poduzeće u cjelini nema izglednu budućnost, tada se pristupa defanzivnim strategijama, odnosno strategijama izlaska. Poduzeće to može napraviti na nekoliko načina; preorijentacijom u drugu industriju, prodajom poduzeća, likvidacijom ili stečajem.[30]

Brojni razlozi mogu implicirati odluku o napuštanju jedne ili više djelatnosti poduzeća: pogoršanje tržišnih uvjeta u nekoć atraktivnoj industriji, nedostatak strateške i resursne usklađenosti, ostvarivanje ispodprosječnih poslovnih rezultata i sl. Napuštanje djelatnosti predstavlja strateški izbor u slučajevima kad poduzeće nije uspjelo u odabranoj djelatnosti razviti dostatnu poslovnu snagu, tako je da je njegov konkurentni položaj slab ili neodrživ.

Koristan pokazatelj za odlučivanje treba li ili ne treba napustiti neku od djelatnosti poduzeća predstavlja pitanje: „Da sad nismo u tom poslu, bismo li htjeli u njega ući“. Ako je odgovor „ne“ ili „vjerojatno ne“ treba uzeti u obzir napuštanje djelatnosti.[31]

<u>Strategija žetve</u>

Strategija žetve ili strategija ubiranja plodova je posebna vrsta izlazne, defenzivne strategije, kojom se želi maksimizirati kratkoročni poslovni rezultati poduzeća. Ova strategija se provodi ukoliko se poduzeće odluči na postepeno povlačenje, te u tom vremenu “ubire plodove” na način da se provede kontrolirane dezinvesticije kako bi se ojačao novčani tok. Menadžment smanjuje kapitalna ulaganja, sve manje troši na održavanje, marketing, istraživanje, distribucijske kanale, broj proizvoda u asortimanu i sl. Smanjenjem troškova pada prodaja i tržišni udio, ali novčani tok rapidno raste. Prodaja se temelji na iskorištenju postojećeg

[30] Tipurić, D., Kružić, D., Lovrinčević, M. (2012). Strategije u kriznim uvjetima, u: Tipurić, D. (ur.), Strateški menadžment, knjiga u tisku, Zagreb
[31] Tipurić, D., Kružić, D., Lovrinčević, M. (2012). Strategije u kriznim uvjetima, u: Tipurić, D. (ur.), Strateški menadžment, knjiga u tisku, Zagreb

goodwila poduzeća. Time se generira dodatni CASH FLOW koji može biti usmjeren na ulazak u novu industriju ili za preraspodjelu unutar poduzeća. Razlikuju se dvije verzije cash flota u kratkom roku, I spora žetva koja smanjuje troškove na svim razinama kako bi maksimizirala cash flow na dugi rok. Žetva na kraju uvijek završava prodajom ili likvidacijom poduzeća.

Strategija prodaje

Strategija prodaje ima jednake posljedice kao i strategija žetve. Naime, strategiji prodaje se pristupa u situaciji da se izbjegne stečaj ili likvidacija. Ova strategija je poželjna alternativa najtežem scenariju, u situaciji kada poduzeće počne generirati gubitke, a više nema vremena za provođenje ofanzivnih strategija preokreta. Strategija prodaje još se naziva "bijeg od gubitka", jer se provodi u onom trenutku dok poduzeće još ima tržišnu vrijednost, a želi se izbjeći stvaranje gubitka koje bi kasnije bilo nemoguće vratiti.[32]

Strategija ogoljenja

Napuštanje djelatnosti korištenjem ogoljenja prodajom poduzeća ili dijela poduzeća izbor je koji se koristi kada ne postoji održiva konkurentska prednost poduzeća, kad se značajno mijenja misija i vizija poduzeća, u koju se dio koji se prodaje ne uklapa ili ako postoje posebni financijski motivi vlasnika poduzeća. Prodajom poduzeća ili dijela poduzeća smanjuje se njegova veličina, a sažimanjem poduzeće postaje fleksibilnije i adaptabilnije. Cilj je da se ponovno svrstaju resursi i imovina kako bi se stvorila pretpostavka za kvalitetno strateško repozicioniranje poduzeća.

Često se prodajom poduzeće oslobađa onih dijelova koji stvaraju negativnu sinergiju u osnovnoj djelatnosti te koji smetaju ostvarenju strateških ciljeva. Primjenom strategije ogoljenja poduzeće može ostvariti značajne prihode koje će dalje uložiti u razvoj i osnaženje temeljnih segmenata svog poslovanja.

Strategija likvidacije

Likvidacija je strateški izbor u onim situacijama kad nije moguće prodati poslovni entitet drugima, u slučajevima koji ne nude drugačiji, bolji, način izlaska iz domene obavljanja poslovnih djelatnosti. Cilj strategije likvidacije je minimizirati štetu svim interesno-utjecajnim

[32] Wennber, K., Wiklund, J., DeTienne, D., Cardon, M.S., (2010): „Reconceptualizing entrepreneurial exit: Divergent exit routes and their drivers", Journal of Business Venturing., str.364.

skupinama u dugom roku. Likvidacija znači prestanak postojanja poduzeća, putem prodaje njegove imovine i obustavljanjem kompletnih operacija (djelatnosti). Poduzeće nad kojim je proveden postupak likvidacije prestaje postojati i briše se iz trgovačkog registra. Za provedbu likvidacije poduzeća potrebno je ispuniti uvjet da je imovina poduzeća u likvidaciji veća od njegovih ugovora i da je tijekom postupka imovina unovčena i da su podmireni svi dugovi poduzeća prema trećima. Završetkom postupka likvidacije preostali kapital pripada, kao ostatak likvidacijske mase, osnivačima tj. dioničarima.

Likvidacija je uz strategiju stečaja najmanje poželjna od svih defanzivnih strategija koje rezultiraju prestankom obavljanja djelatnosti i koristi se tek onda kad nijedna druga strategija nema šanse za uspjeh.

Strategija stečaja

Strategija stečaja je zadnja u nizu strategija koja se koristi u krizama. Stečajni postupak je izvanparnični postupak koji se provodi radi skupnog namirenja vjerovnika stečajnog dužnika, unovčenjem njegove imovine i podjelom prikupljenih sredstava s vjerovnicima. U stečaju je dozvoljeno pristupiti stečajnom planu i odstupiti od unovčenja i raspodjele stečajne mase. U provođenju stečajnog postupka uključena su sudska i izvan sudska tijela.

Otvaranjem stečaja stvara se nova upravljačka i nadzorna struktura koja realizira stečajnu strategiju. Prava stare uprave prestaju i prelaze na stečajnog upravitelja, dok se nadzorni odbor i skupština zamjenjuju odborom i skupštinom vjerovnika. Stečajni sudac ima zadatak vršiti nadzor nad zakonitošću odvijanja postupka. Stečajni razlozi su nesposobnost a plaćanje.

Prijeteća nesposobnost za plaćanje i prezaduženost (imovina manja od obveza). Ukoliko postoji neki od ovih razloga, uprava društva je dužna predložiti otvaranje stečajnog postupka najkasnije 21 dan nakon nastanka stečajnog razloga. Namirenje vjerovnika provodi se prema pritjecanju gotovinskih sredstava, a završnoj diobi se pristupa čim se unovči stečajna masa, te se dužnik briše iz trgovačkog registra. Epilog stečaja su izgubljena radna mjesta, vjerovnici naplate mali postotak svojih potraživanja, društvo ostaje bez imovine, a dioničari bez upravljačkih prava.[33]

[33] Tipurić, D., Kružić, D., Lovrinčević, M. (2012). Strategije u kriznim uvjetima, u: Tipurić, D. (ur.), Strateški menadžment, knjiga u tisku, Zagreb, str. 25.

Odgovor menadžmenta na krizu svodi se na izbor načina kako osigurati kontinuitet obavljanja poslovnih aktivnosti koje su ugrožene i kako spriječiti najgore - likvidaciju i stečaj kompanije. Kao menadžerski odgovor na promjene u okruženju može se navesti:

- fino ugađanje podrazumijeva reakciju menadžmenta u kojoj su anticipirane promjene u okruženju i u kojoj je poduzeta gotovo rutinska aktivnost kako bi se promjena iskoristila u cilju osnaženja kompanije
- prilagodba predstavlja reakciju menadžmenta na promijenjene uvjete u okruženju kompanije, ali još uvijek primjenom uobičajenih, klasičnih menadžerskih odgovora
- preusmjeravanje uključuje, iz perspektive menadžmenta, anticipiranje radikalne promjene uvjeta u okruženju i poduzimanje aktivnosti kojima se mijenja smjer akcija
- korjenita promjena podrazumijeva reakciju menadžmenta na radikalne promjene uvjeta koje predstavljaju neposrednu prijetnju i odgovaraju krizi, a koja zahtijeva menadžerski odgovor na krizu.

Prioritet svakog menadžera u antikriznoj borbi je osigurati dovoljno novca za svakodnevno poslovanje i omogućiti solventnost kompanije.

Odabir kriznih strategija temelji se na potrebi identifikacije zdravih poslovnih djelatnosti što ih treba sačuvati, poslovnih aktivnosti koje valja odbaciti i poslovnih djelatnosti koje treba razvijati. U tom cilju menadžment kompanije u krizi mora izraditi plan kriznog djelovanja, koji uključuje scenarije primjene ofenzivnih kriznih strategija ili scenarije za defenzivne krizne strategije, ili pak treba primijeniti njihovu kombinaciju što bi omogućilo da se dio djelatnosti zadrži, a dio aktivnosti odbaci i napusti.[34]

[34] Raguž V., Ivona , Zbornik radova: Menadžment, vodstvo i organizacija u 21. stoljeću,2013., Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik

3. PREDSTEČAJNI POSTUPAK

3.1. Općenito o predstečajnom postupku

Novi Stečajni zakon stupio je na snagu 1. rujna 2015., te zamjenjuje stari Stečajni zakon donesen u svibnju 1996. koji je od tada mijenjan sedam puta. Obuhvaća postupke predstečajne nagodbe do sada regulirane Zakonom o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi. Cilj zakona je ubrzati postupak stečaja, uskladiti stečajni i predstečajni postupak, te počistiti tržište od blokiranih dužnika.

Potreba za donošenjem novog Stečajnog zakona proizlazi iz potrebe učinkovitijeg rješenja problema insolventnosti poslovnih subjekata u vremenu izrazite gospodarske krize, kao i problema koji su se pojavili u njegovoj dosadašnjoj primjeni. Upravo u svrhu preventivnog rješavanja problema insolventnosti uvedena je predstečajna nagodba. Međutim, zbog dvojbi i problema koji su se pojavili u pravnoj praksi i doktrini, a koji se odnose na razgraničenje nadležnosti tijela izvršne i sudbene vlasti, nedostatne uloge suda te položaj i zaštitu vjerovnika, ukazala se potreba da bi se temeljna, odnosno nadzorna uloga u tom postupku ipak morala povjeriti sudu.[35]

Predstečajni postupak se povjerava sudu, propisuju se različiti razlozi i različito vrijeme kada dužnik može pokrenuti predstečajni odnosno stečajni postupak. Tako se pokretanje predstečajnog postupka propisuje kao mogućnost (ne i obveza) koju dužnik može iskoristiti samo do trenutka kada nisu ispunjeni uvjeti za otvaranje stečaja.[36] Za razliku od dosadašnjeg rješenja, ono postaje pravo, a ne obaveza. Većina je dosadašnjeg predstečajnog uređenja iskoristila za odgađanje stečaja ili za odlazak u besplatni stečaj. Pokretanje stečaja naravno i dalje je ostala obveza, a ne pravo dužnika. Zakon je sada uredio u kojem stanju dužnik ostvaruje pravo na predstečaj, a u kojem stanju dužnik preuzima obvezu za stečaj. Takva dioba nije bila jednostavna, osobito imajući u vidu da je dosadašnji Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi izjednačavao predstečajne i stečajne uvjete tj. razloge.[37]

---

[35] Ministarstvo pravosuđa, Nacrt prijedloga stečajnog zakona, dostupno: https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/2014/200%20sjednica%20Vlade//200%20-%201.pdf , pristupljeno 15. svibnja 2017.

[36] Ministarstvo pravosuđa, Nacrt prijedloga stečajnog zakona, dostupno na: https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/2014/200%20sjednica%20Vlade//200%20-%201.pdf, pristupljeno 15. svibnja 2017.

[37] Ljubenko, Mićo, Novi predstečajni postupak, Odvjetnik, br. 9-10/2015, dostupno na: http://www.ljubenko-i-partneri.hr/site/assets/files/1010/lanak_novi_psn_postupak.pdf pristupljeno 15. svibnja 2017.

Predstečajni postupak je posebna vrsta izvanparničnoga postupka koji se provodi radi uređivanja pravnoga položaja dužnika i njegova odnosa prema vjerovnicima i održavanja njegove djelatnosti.

U gospodarskom smislu predstavlja pokušaj spašavanja posrnulog subjekta od prijetećeg stečaja tako da vjerovnici dobrovoljno smanje i/ili na određeno vrijeme odgode odnosno modificiraju realizaciju svojih tražbina.

Dužnik sporazumom s vjerovnicima želi izbjeći prijeteći stečaj, a interes vjerovnika je da se kroz predstečaj namire povoljnije nego bi se namirili u stečajnom postupku.

Predstečajni postupak može se provesti nad pravnom osobom i nad imovinom dužnika pojedinca, ako zakonom nije drukčije određeno. Dužnik pojedinac je fizička osoba obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i fizička osoba obveznik poreza na dobit prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

Predstečajni postupak ne može se provesti nad:

1. Republikom Hrvatskom i fondovima koji se financiraju iz proračuna Republike Hrvatske
2. Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje
3. Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje i
4. jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Također, ne može se provesti nad financijskom institucijom, kreditnom unijom, investicijskim društvom i društvom za upravljanje investicijskim fondovima, kreditnom institucijom, društvom za osiguranje i reosiguranje, leasing-društvom, institucijom za platni promet i institucijom za elektronički novac.

Poduzeće može zatražiti pokretanje predstečajnog postupka onda kada utvrdi da postoje razlozi za to. Osnovni razlog za otvorenje postupka je postojanje prijeteće nesposobnosti za plaćanje.

Prijeteća nesposobnost za plaćanje postoji ako sud stekne uvjerenje da dužnik svoje postojeće obveze neće moći ispuniti po dospijeću. Ona postoji ako: [38]

- dužnik u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje koje je trebalo, na

[38] Stečajni zakon, članak 4.

temelju valjanih osnova za plaćanje, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa ili

- duže od 30 dana kasni s isplatom plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku ili
- u roku od 30 dana ne uplati doprinose i poreze prema plaći računajući od dana kada je radniku bio dužan isplatiti plaću.

Podaci o blokadi računa dužnika, odnosno neizvršenim plaćanjem, potrebno je dokazati potvrdom Financijske agencije, dok je za neisplaćenu plaću radnicima i ne uplati doprinosa i poreza dostavlja potvrda usklađena s propisima od strane Ministarstva financija- Porezne uprave.

Temeljem navedenih propisa stvoreni su preduvjeti za bržu naplatu i smanjenje troškova postupka ovrhe na novčanim sredstvima, jer je postupak ovrhe na novčanim sredstvima tehnološki unaprijeđen. Provođenje ovrha na svim kunskim i deviznim računima ovršenika, u svim bankama, prema OIB-u ovršenika i bez njegove suglasnosti, čini sustav djelotvornim, što pokazuju i podaci prezentirani u informaciji.

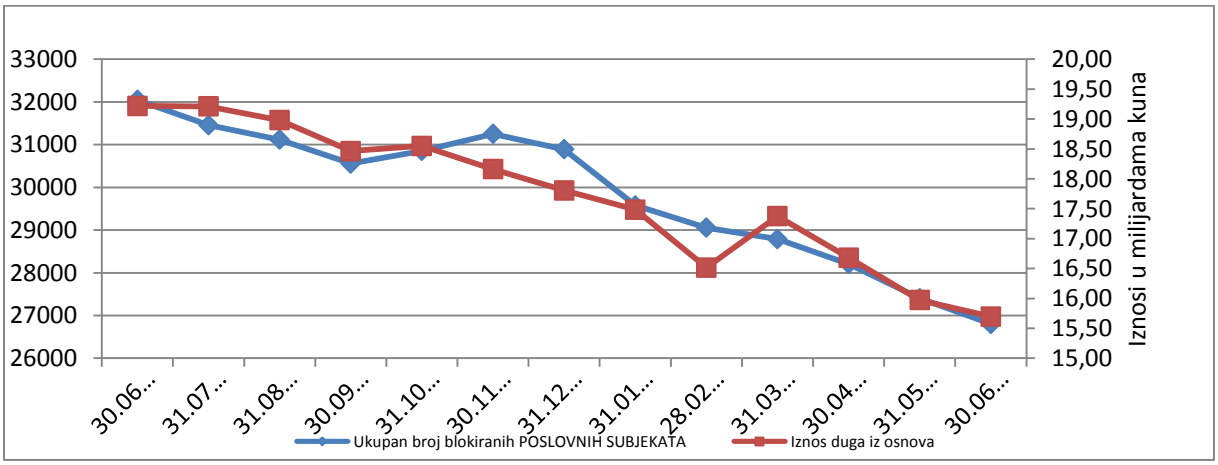

Slika 2: Broj blokiranih poslovnih subjekata i iznos duga iz osnova tijekom 2016. i 2017. godine

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja
http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=1562

Zbog neizvršenih osnova za plaćanje, 30. lipnja 2017. godine, bilo je blokirano 26 805 poslovnih subjekata. Ukupna vrijednost neizvršenih osnova za plaćanje poslovnih subjekata iznosila je 15,70 milijardi kuna. U odnosu na stanje godinu dana ranije, riječ je o smanjenju

broja blokiranih poslovnih subjekata za 5240 (16,4 %) i smanjenju prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje u iznosu od 3,52 milijarde kuna (18,3 %).[39]

Mnogi se pitaju jeli zakon bio potreban ili nužan. U stečaju se i prije moglo kao i sada likvidirati dužnika, a tko se želi dogovoriti sa vjerovnicima radio je to i bez zakona. Zvuči logično, ali nije točno. Gospodarska praksa nakon nastupa recesije je pokazala da su dogovori dužnika sa vjerovnicima izuzetno zahtjevan cilj i da u pravilu ne uspijevaju, te konačno završavaju stečajem.[40]

Potvrđeni predstečajni sporazum ima pravni učinak prema vjerovnicima koji su glasovali za, protiv ili nisu dali pristanak na sporazum.

3.2. Tijela predstečajnog postupka

U predstečajnom postupku isključivo je stvarno i mjesno nadležan trgovački sud na čijem se području nalazi sjedište dužnika. Prvostupanjski postupak provodi sudac pojedinac, ako Zakonom nije drukčije određeno, a drugostupanjski sud odlučuje o žalbi u vijeću koje čine tri suca.

Tijela predstečajnoga postupka sastoji se od suda i povjerenika.

Sud u predstečajnom postupku ima funkciju da:[41]

1. odlučuje o otvaranju predstečajnoga postupka
2. imenuje i razrješava povjerenika i nadzire njegov rad
3. nadzire rad Financijske agencije
4. odlučuje o utvrđenim i osporenim tražbinama
5. odlučuje o obustavi predstečajnoga postupka
6. odlučuje o svim drugim pitanjima predstečajnoga postupka, ako prema ovom Zakonu ne odlučuje drugo tijelo predstečajnoga postupka.

Pretpostavke za imenovanje povjerenika iste su kao i pretpostavke za imenovanje stečajnoga upravitelja, a povjerenik prestaje obavljati dužnost na dan donošenja rješenja o potvrdi

[39] Financijska agencija, Objave 2017., preuzeto na http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=1562 , pristupljeno 10. srpnja 2017.
[40] Ljubenko, Mićo, Novi predstečajni postupak, Odvjetnik, br. 9-10/2015, dostupno na: http://www.ljubenko-i-partneri.hr/site/assets/files/1010/lanak_novi_psn_postupak.pdf pristupljeno 17. svibnja 2017.
[41] Stečajni zakon, članak 22.

predstečajnoga sporazuma, na dan otvaranja stečajnoga postupka ili odlukom vjerovnika. Dakle, za povjerenika može se imenovati osoba upisana na listi stečajnih upravitelja za područje nadležnoga suda. Izbor povjerenika obavlja se metodom slučajnoga odabira.

Povjerenik je dužan u predstečajnom postupku:[42]

1. ispitati poslovanje dužnika
2. ispitati popis imovine i obveza dužnika
3. ispitati vjerodostojnost prijavljenih tražbina
4. osporiti tražbine ako na temelju priopćenja vjerovnika ili iz nekoga drugog razloga posumnja u njihovo postojanje
5. nadzirati poslovanje dužnika, osobito financijsko poslovanje dužnika, stvaranje obveza prema trećim osobama, izdavanje sredstava osiguranja plaćanja, te poslovanje u prodaji robe odnosno usluga, pazeći pritom da se ne oštećuje imovina dužnika
6. podnijeti prijavu sudu ako dužnik postupa protivno odredbama Stečajnog zakona
7. izdavati naloge i potvrde prema zakonu
8. nadzirati pravodobnost i potpunost namirenja troškova predstečajnoga postupka
9. obavljati druge poslove u skladu s ovim Zakonom.

Povjerenik prestaje obavljati svoju dužnost onda kad se donese rješenje o potvrdi predstečajnog sporazuma, na dan otvaranja stečajnog postupka ili pak odlukom vjerovnika.

3.3. Pokretanje predstečajnog postupka

Predstečajni postupak pokreće se na prijedlog ovlaštene osobe koji se podnosi sudu na propisanom obrascu te sadržava identifikaciju dužnika i podnositelja prijedloga i popis imovine i obveza dužnika. Sud po službenoj dužnosti utvrđuje sve činjenice koje su važne za predstečajni i stečajni postupak te radi toga može izvoditi sve potrebne dokaze.

Ovlaštena osoba za podnošenje prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka je dužnik ili vjerovnik. Potrebno je da se dužnik suglasi s tim prijedlogom, a vjerovnik je dužan dostaviti suglasnost dužnika uz prijedlog za otvaranje predstečajnoga postupka.

Isprave koje je potrebno podnijeti za otvaranje predstečajnog postupka su: [43]

[42] Stečajni zakon, članak 24.
[43] Stečajni zakon, članak 26.

- financijski izvještaji u skladu sa Zakonom o računovodstvu koji nisu stariji od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka, s time da se usporedni podaci u financijskim izvještajima iskazuju sa stanjem na dan godišnjih financijskih izvještaja prethodne godine, odnosno evidencije koje vode u skladu s poreznim propisima ako je dužnik obveznik poreza na dohodak
- opis pregovora s vjerovnicima, ako su prethodili prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka, uključujući i potrebne obavijesti dostavljene vjerovnicima koji sudjeluju u postupku
- dokaz o ukupnoj aktivi i dokaz o ukupnom prihodu za prethodnu godinu i broju zaposlenih na zadnji dan u mjesecu koji prethodi danu podnošenja prijedloga
- plan restrukturiranja

Podnositelj prijedloga za pokretanje predstečajnog postupka dužan je uplatiti predujam za troškove postupka u iznosu od 5 000,00 kn, a ukoliko ga ne uplati sud će prijedlog odbaciti kao nedopušten. Ako su podnesena dva ili više prijedloga, svaki od podnositelja prijedloga dužan je uplatiti predujam za troškove predstečajnoga postupka u jednakom iznosu.[44]

Od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka do donošenja rješenja o otvaranju postupka dužnik može obavljati samo plaćanja koja su nužna za redovito poslovanje (otpremnine čije su tražbine dospjele do dana otvaranja postupka, tražbine po osovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu i druga materijalna prava radnika).

Nakon osam dana sud mora donijeti odluku o prihvaćanju prijedloga.

Sud će odbaciti prijedlog za otvaranje predstečajnoga postupka:[45]

1. ako se vodi predstečajni postupak na temelju prije podnesenoga prijedloga
2. ako nije istekao rok od dvije godine od ispunjenja obveza iz prije potvrđenoga predstečajnog sporazuma
3. ako prijedlog nije podnesen od ovlaštenog podnositelja prijedloga
4. ako se pred sudom ili javnopravnim tijelom vodi postupak u kojem je dužnik stranka, a koji postupak dužnik nije naveo u popisu imovine i obveza dužnika iako je znao ili morao znati za njegovo postojanje
5. u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

[44] Stečajni zakon, članak 28.
[45] Stečajni zakon, članak 31.

3.4. Otvaranje predstečajnog postupka

Ukoliko sud utvrdi da postoji predstečajni razlog ono može otvoriti postupak, ali samo prije nastanka stečajnog razloga. Ako utvrdi da su ispunjene pretpostavke za otvaranje predstečajnoga postupka, donijet će rješenje o otvaranju postupka.

Rješenje mora sadržavati:[46]

1. podatke za identifikaciju dužnika i povjerenika ako je imenovan
2. poziv vjerovnicima da nadležnoj jedinici Financijske agencije, u roku od 15 dana od dana objave toga rješenja, prijave svoje tražbine i da u roku od osam dana od dana objave o očitovanju o prijavljenim tražbinama dužnika i povjerenika ako je imenovan, ospore prijavljene tražbine koje smatraju nepostojećim, uz obveznu naznaku iznosa za koji se tražbina osporava i razloga osporavanja
3. poziv dužniku i povjereniku ako je imenovan da nadležnoj jedinici Financijske agencije, u roku od osam dana od objave tablice prijavljenih tražbina, dostavi pisano očitovanje o svakoj prijavljenoj tražbini priznaje li je ili osporava, uz obveznu naznaku iznosa za koji se tražbina osporava i razloga osporavanja
4. poziv dužniku da vjerovnicima i povjereniku ako je imenovan omogući uvid u isprave iz kojih proizlaze tražbine navedene u popisu imovine i obveza
5. poziv dužnikovim dužnicima da svoje dospjele obveze bez odgode ispunjavaju dužniku
6. poziv na ročište radi ispitivanja tražbina.

Protiv rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka pravo na žalbu ima osoba ovlaštena za zastupanje dužnika po zakonu i dužnik pojedinac, a protiv rješenja o odbijanju prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka pravo na žalbu ima podnositelj prijedloga.

Rješenje o otvaranju predstečajnoga postupka i plan restrukturiranja objavljuje se na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova onog dana kad je doneseno rješenje o otvaranju predstečajnoga postupka, također rješenje o otvaranju predstečajnoga postupka potrebno je da sud dostavi Financijskoj agenciji.

Kad se preda prijedlog za otvorenje postupka nije ga moguće povući čak ni kad se od trenutka podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka financijsko stanje dužnika promijenilo na bolje, ne postoji predstečajni razlog, predlagatelj ne može povući prijedlog već

[46] Stečajni zakon, članak 34.

odluku donosi sud. Postoji i dodatni problem ukoliko se tijekom odlučivanja o otvaranju predstečajnog postupka utvrdi da su ispunjene pretpostavke za otvaranje stečajnog postupka, nastavit će postupak kao da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.

3.5. Utvrđivanje tražbine

Vjerovnici dužnika u predstečajnom postupku su osobe koje u vrijeme otvaranja predstečajnoga postupka imaju imovinskopravnu tražbinu prema dužniku.
Prijava tražbine *vjerovnika* podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i sadržava:[47]

1. podatke za identifikaciju vjerovnika
2. podatke za identifikaciju dužnika
3. pravnu osnovu tražbine, iznos dospjele tražbine i iznos tražbine koja dospijeva nakon otvaranja predstečajnoga postupka u kunama
4. naznaku o dokazu za postojanje tražbine
5. naznaku o postojanju ovršne isprave.

U prijepisu se prilažu isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se dokazuje. Vjerovnici dužnika pojedinca prijavljuju samo tražbine proizašle iz obavljanja djelatnosti ili vezane uz obavljanje djelatnosti toga dužnika. Prijavi tražbine može se priložiti popunjeni obrazac za glasovanje o planu restrukturiranja.

Ministarstvo financija – Porezna uprava može prijaviti tražbine po osnovi poreza, prireza, doprinosa za obvezna osiguranja koja se prema zakonu obvezno izdvajaju iz prihoda, odnosno plaća, kao i druge tražbine koje je ovlaštena naplaćivati na temelju posebnoga propisa, osim tražbina po osnovi poreza i prireza na dohodak od nesamostalnoga rada i doprinosa iz osnovice za osiguranike po osnovi radnoga odnosa. Prijavu tražbine podnesenu nakon isteka roka za prijavljivanje sud će odbaciti rješenjem.

Radnici i prijašnji dužnikovi radnici te Ministarstvo financija – Porezna uprava u predstečajnom postupku ne podnose prijavu tražbine iz radnoga odnosa, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom, odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Ako podnositelj prijedloga za tražbine nije naveo u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka ili ih je pogrešno naveo, radnici i prijašnji dužnikovi radnici i Ministarstvo financija – Porezna uprava imaju

[47] Stečajni zakon, članak 36.

pravo sudu podnijeti prigovor. Tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nisu predmet predstečajnog sporazuma.

Razlučni vjerovnici dužni su u prijavi navesti podatke o svojim pravima, pravnoj osnovi razlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo te dati izjavu odriču li se ili ne odriču prava na odvojeno namirenje. *Izlučni vjerovnici* dužni su u prijavi navesti podatke o svojim pravima, pravnoj osnovi izlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo izlučno pravo. Na temelju prava mogu dokazati da neki predmet nije dio dužnikove imovine.

Razlučni vjerovnik je osoba koja u odnosu na stvar ili pravo iz dužnikove imovine ima: pravo odvojenog namirenja iz stvari i prava upisanih u javne knjige, sudsko ili javnobilježničko osiguranje tražbine prijenosom vlasništva na stvari ili prijenosom prava, na nekom predmetu ima neko založno pravo koje nije upisano u javnu knjigu, posjeduje neku pokretnu stvar ili joj je preneseno neko pravo radi osiguranja tražbine, pravo zadržavanja nekog predmeta jer je nešto upotrijebio u korist predmeta u mjeri u kojoj njegov tražbina ne prelazi još postojeću korist, te imaju pravo zadržavanja na temelju zakona.

Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne samouprave te druge javne pravne osobe mogu biti razlučni vjerovnik, ako predmet za koji postoji obveza plaćanja carine ili poreza prema zakonu služi osiguranju javnih davanja.

Razlučni i izlučni vjerovnici dužni su u prijavi dati izjavu o pristanku ili uskrati pristanka odgode namirenja iz predmeta na koji se odnosi njihovo razlučno pravo, odnosno izdvajanja predmeta na koje se odnosi njihovo izlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja.

Predstečajni sporazum ne smije zadirati u pravo razlučnih vjerovnika na namirenje iz predmeta na kojima postoje prava odvojenoga namirenja. Ako je predstečajnim sporazumom drukčije određeno, za razlučne vjerovnike posebno će se navesti u kojem se dijelu njihova prava smanjuju, na koje vrijeme se odgađa namirenje i koje druge odredbe predstečajnoga sporazuma prema njima djeluju.

Dužnik i povjerenik ako je imenovan dužni su očitovati se o *prijavljenim tražbinama vjerovnika*, koji se podnosi nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i za svaku tražbinu sadržava:

1. broj tražbine iz tablice prijavljenih tražbina
2. podatke za identifikaciju vjerovnika

3. iznos prijavljene tražbine
4. izjavu dužnika i povjerenika ako je imenovan priznaje li ili osporava tražbinu
5. osporavani iznos tražbine
6. činjenice iz kojih proizlazi nepostojanje osporene tražbine ili dijela tražbine.

Vjerovnik može osporiti prijavljenu tražbinu drugog vjerovnika. Osporavanje tražbine podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i sadržava: [48]

1. podatke za identifikaciju vjerovnika koji osporava tražbinu
2. broj osporene tražbine iz tablice prijavljenih tražbina
3. podatke za identifikaciju vjerovnika koji je prijavio tražbinu koja se osporava
4. iznos prijavljene tražbine koja se osporava
5. izjavu vjerovnika da osporava tražbinu
6. osporavani iznos tražbine
7. činjenice iz kojih proizlazi nepostojanje osporene tražbine ili dijela tražbine.

Osporavanje tražbine podneseno nakon isteka roka za osporavanje sud će odbaciti rješenjem.

Za radnje u predstečajnom postupku propisane ovim Zakonom koje je dužna poduzeti Financijska agencija nadležne su jedinice Financijske agencije. Rad Financijske agencije nadzire sud. Sud je ovlašten u svako doba dati upute i zatražiti obavijesti ili izvješća o poduzimanju radnji u postupku.

Na ročištu radi ispitivanja tražbine sud ispituje prijavljene tražbine, sudjeluje povjerenik ako je imenovan, dužnik i vjerovnici koji su prijavili tražbine. Ročište radi ispitivanja tražbine održat će se i ako nisu nazočni vjerovnici koji su prijavili tražbine. Tražbine koje je osporio dužnik, povjerenik ako je imenovan ili vjerovnik moraju se raspraviti. Na ročištu radi ispitivanja tražbina osporene tražbine mogu se priznati. Izlučna i razlučna prava nisu predmet ispitivanja.

Na temelju tablice ispitanih tražbina sud donosi rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama, uz obveznu naznaku razloga osporavan.

[48] Stečajni zakon, članak 42.

3.6. Plan restrukturiranja

Plan restrukturiranja mora sadržavati:[49]

1. činjenice i okolnosti iz kojih proizlazi postojanje prijeteće nesposobnosti za plaćanje
2. izračun manjka likvidnih sredstava na dan priloženih financijskih izvještaja
3. mjere financijskoga restrukturiranja i izračun njihovih učinaka na manjak likvidnih sredstava
4. mjere operativnoga restrukturiranja i izračun njihovih učinaka na poslovanje
5. plan poslovanja za razdoblje do kraja tekuće i za dvije sljedeće kalendarske godine uz detaljno obrazloženje razloga za utvrđivanje svake pozicije plana
6. planiranu bilancu na zadnji dan razdoblja za koje je sastavljen plan poslovanja
7. analizu svih tražbina prema visini i vrsti (tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika, izlučna prava, razlučna prava, tražbine za koje se vodi postupak, neosigurane tražbine i druge tražbine)
8. ponudu vjerovnicima razvrstanim u skupine odgovarajućom primjenom pravila o razvrstavanju sudionika u stečajnom planu o načinu, rokovima i uvjetima namirenja tražbina
9. rok za dobrovoljno ispunjenje
10. planirani iznos troškova restrukturiranja.

Ročište za glasovanje mora se održati najkasnije 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o utvrđenim i osporenim tražbinama. Poziv za ročište za glasovanje objavljuje se na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova gdje dužnik izlaže plan restrukturiranja. Nakon izlaganja dužnika o planu restrukturiranja očituje se povjerenik ako je imenovan. O prijedlozima dužnika otvara se rasprava u kojoj imaju pravo sudjelovati vjerovnici, dužnik i povjerenik ako je imenovan, a o prijedlozima vjerovnika, iznesenim na ročištu, u svezi s izmjenama predloženoga plana restrukturiranja očituje se dužnik. Vjerovnici su oni koji odlučuju o planu restrukturiranja glasovanjem.

[49] Stečajni zakon, članak 27.

Vjerovnici glasuju pisanim putem na propisanom obrascu za glasovanje koji mora biti dostavljen sudu najkasnije do početka ročišta za glasovanje te ga mora potpisati i ovjeriti ovlaštena osoba. Ako je vjerovnik pravna osoba, uz obrazac mora biti priložen dokaz da ga je potpisala ovlaštena osoba.

Ako vjerovnici do početka ročišta za glasovanje ne dostave obrazac za glasovanje ili dostave obrazac iz kojeg se ne može nedvojbeno utvrditi kako su glasovali, smatrat će se da su glasovali protiv plana restrukturiranja. Vjerovnici nazočni na ročištu glasuju na propisanom obrascu za glasovanje. Ako vjerovnici s pravom glasa ne glasuju ni na tom ročištu, smatrat će se da su glasovali protiv plana restrukturiranja, a sud će o provedenom glasovanju sastaviti poseban zapisnik koji potpisuju dužnik i povjerenik ako je imenovan.

Svaka skupina vjerovnika s pravom glasa odvojeno glasuje o planu restrukturiranja. Pravila o razvrstavanju sudionika u stečajnom planu na odgovarajući način se primjenjuju na razvrstavanje vjerovnika u predstečajnom postupku. Ako je za plan glasovala većina svih vjerovnika i ako u svakoj skupini zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali za plan dvostruko prelazi zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali protiv prihvaćanja plana, smatrat će se d je plan restrukturiranja prihvaćen. Vjerovnici koji imaju neko zajedničko pravo ili čija su prava do nastanka predstečajnoga razloga činila jedinstveno pravo računaju se pri glasovanju kao jedan vjerovnik.

Dužnik i većina vjerovnika koji su nazočni na ročištu za glasovanje mogu zatražiti od suda odgodu ročišta na rok do osam dana, a ročište za glasovanje se može odgoditi najviše jedanput.

Ako vjerovnici prihvate plan restrukturiranja, sud će rješenjem utvrditi prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrditi predstečajni sporazum, osim ako:[50]

1. koji od vjerovnika učini vjerojatnim da se planom restrukturiranja umanjuju prava ispod razine koju bi razumno očekivao ostvariti u slučaju neprovedbe restrukturiranja poslovanja dužnika
2. iz plana restrukturiranja ne proizlazi vjerojatnost da će njegova provedba omogućiti sposobnost za plaćanje dužniku u razdoblju do kraja tekuće i u dvije sljedeće kalendarske godine

[50] Stečajni zakon, članak 61.

3. planom restrukturiranja nije određeno namirenje iznosa koji bi dobili vjerovnici da njihova tražbina nije osporena ili
4. je planom restrukturiranja predloženo pretvaranje tražbine jednog ili više vjerovnika u temeljni kapital dužnika, a članovi dužnika nisu u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima donijeli odluku kojom se to dopušta.

Ako nisu ispunjene pretpostavke za potvrdu predstečajnoga sporazuma, sud će rješenjem utvrditi uskraćivanje potvrde predstečajnoga sporazuma i obustaviti postupak.

Rješenje kojim se potvrđuje predstečajni sporazum ili se potvrda uskraćuje i obustavlja postupak objavit će se na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova. Podatak o potvrdi predstečajnoga sporazuma ili uskrati potvrde i obustavi postupka upisat će se u registar u kojem je dužnik upisan.

Pravomoćno rješenje kojim se potvrđuje predstečajni sporazum sud će dostaviti Financijskoj.

3.7. Obustava predstečajnog postupka

Predstečajni postupak mora se završiti u roku od 120 dana od dana podnošenja prijedloga. Sud može, ako dužnika predloži, dopustiti produženje roka za daljnjih 90 dana ako smatra da bi to bilo svrsishodno za sklapanje predstečajnoga sporazuma.

Sud će rješenjem obustaviti predstečajni postupak:[51]

1. ako utvrdi da ne postoji predstečajni razlog
2. ako je iznos utvrđenih tražbina za 10 % veći od iznosa obveza prema vjerovnicima koje je dužnik naveo u prijedlogu
3. ako iznos osporenih tražbina, radi čijeg je utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja vjerovnik protiv dužnika poduzeo radnju pred sudom ili drugim nadležnim tijelom prije podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka, prelazi 25 % iznosa prijavljenih tražbina
4. ako je iznos tražbina radnika i prijašnjih dužnikovih radnika koju je prijavio dužnik za 10 % manja od iznosa tražbina radnika i prijašnjih dužnikovih radnika koje je utvrdio sud na temelju prigovora radnika

[51] Stečajni zakon, članak 64.

5. ako dužnik u tijeku predstečajnoga postupka postupa protivno odredbama Zakona
6. ako dužnik u tijeku predstečajnoga postupka više od 30 dana kasni s isplatom plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku dospjelim nakon otvaranja predstečajnoga postupka ili ako u tom roku ne uplati doprinose i poreze prema plaći, računajući od dana kada je radniku bio dužan isplatiti plaću
7. ako dužnik ispuni sve obveze prema vjerovnicima do ročišta za glasovanje
8. ako Hrvatska narodna banka ne izda prethodnu suglasnost za pretvaranje tražbine kreditne institucije u temeljni kapital dužnik

Sud će nastaviti postupak kao da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka, osim ako utvrdi da je dužnik sposoban za plaćanje i da je ispunio sve obveze prema vjerovnicima.

Pravomoćno rješenje o obustavi predstečajnoga postupka sud će dostaviti Financijskoj agenciji.

4. DEFINIRANJE UZROKA

4.1. Prikaz odabranih poduzeća i analiza poslovanja

Za ovo istraživanje koristit će podaci poduzeća koja se nalaze u predstečajnom postupku, odnosno nad kojima je otvoren predstečajni postupak te podaci onih poduzeća nad kojima je predstečajni postupak već zaključen, a plan restrukturiranja prihvaćen. Od ukupno 9 poduzeća nad kojima je pokrenut predstečajni postupak u Trgovačkom sudu u Splitu, nad 5 poduzeća je zaključen postupak te su nastavila daljnje poslovanje, to su: Cetina d.d., Građevinarstvo Žuvela, Izo perfekt-beki d.o.o., Jadranski radio d.o.o., Kragić d.o.o., dok su ostala poduzeća, Europski obalni avioprijevoznik, Galeb d.o.o., Kappa Hrvatska d.o.o., Radnički nogometni klub Split, još u početnim fazama predstečajnog postupka.

Tablica 1. Izabrani uzorak od 9 poduzeća koja su pokrenula predstečajni postupak

1. CETINA d.d., OIB: 98900394029,
2. EUROPSKI OBALNI AVIOPRIJEVOZNIK, OIB: 24689759592,
3. GALEB d.o.o., OIB: 62773794309,
4. GRAĐEVINARSTVO ŽUVELA d.o.o., OIB: 44037070466,
5. IZO PERFEKT – BEKI d.o.o. za trgovinu i usluge, OIB: 86529524502,
6. JADRANSKI RADIO d.o.o., OIB: 61565845118,
7. KAPPA HRVATSKA d.o.o., OIB: 95243098448,
8. KRAGIĆ d.o.o., OIB: 35264136731,
9. RADNIČKI NOGOMETNI KLUB SPLIT, OIB: 19808345315

Izvor: izrada autora

CETINA d.d., oib: 98900394029, Ulica Miljenka Buljana 35, Sinj, predlaže otvorenje predstečajnog postupka, 24. studenog 2015. godine. Nakon što su doneseni svi potrebni dokumenti, Trgovački sud u Splitu je 02. prosinca 2015. godine, donio odluku kojom se otvara predstečajni postupak i 22. srpnja 2016.godine rješenjem utvrđeno prihvaćanje plana restrukturiranja dužnika te je potvrđen predstečajni sporazum.

Bilanca poduzeća

	2013	2014	2015	2016
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	19.498.773	18.128.670	15.120.389	13.880.704
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	12.103	12.103	12.103	12.103
II. MATERIJALNA IMOVINA	16.763.888	15.111.743	12.138.445	10.962.018
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	2.722.782	3.004.824	2.969.841	2.906.583
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	28.581.675	22.838.844	12.885.944	11.182.893
I. ZALIHE	1.461.713	539.499	342.427	298.465
II. POTRAŽIVANJA	21.245.386	17.223.535	10.454.031	6.722.448
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	672.813	2.518.286	1.277.865	1.121.291
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	5.201.763	2.557.524	811.621	3.040.689
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0	0	0
E) UKUPNO AKTIVA	48.080.448	40.967.514	28.006.333	25.063.597
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	13.990.065	10.360.013	2.048.718	4.992.782
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	14.935.000	14.935.000	14.935.000	14.935.000
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	89.782	89.782	89.782	89.782
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	293.107	592.107	592.107	592.107
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	988.285	-1.314.766	-5.256.876	-13.568.171
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-2.316.108	-3.942.110	-8.311.295	2.944.064
VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	0	0	1.249.970	8.278.911
D) KRTKOROČNE OBVEZE	34.090.382	30.607.501	24.707.644	11.791.904

E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0	0	0	0
F) UKUPNO- PASIVA	48.080.448	40.967.514	28.006.332	25.063.597
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Račun dobiti i gubitka

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	98.657.388	55.620.920	35.608.778	26.804.340
II. POSLOVNI RASHODI	100.438.073	58.704.839	42.450.503	22.640.334
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0	0	0	0
IV. FINANCIJSKI RASHODI	535.423	858.191	1.469.569	1.219.942
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTVHATA	0	0	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	98.657.388	55.620.920	35.608.778	26.804.340
X. UKUPNI RASHODI	100.973.496	59.563.030	43.920.072	23.860.276
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-2.316.108	-3.942.110	-8.311.294	2.944.064
XII. POREZ NA DOBIT	0	0	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-2.316.108	-3.942.110	-8.311.294	2.944.064

Na temelju podataka iz obrasca Račun dobiti i gubitka razvidno je da dužnik od 2013. godine posluje s gubitkom. Na dan 31.12.2015. godine gubitak iznosi 8.311.294,00 kn.

Prilikom predaje plana restrukturiranja prikazuje se izračun novčanog tijeka u 2015. godini te su ukupne kratkoročne obveze društva u 2015. godini iznosile su 24.707.644,00 kn, dok je iznos kratkotrajne imovine iznosio 12.885.944,00 što pokazuje manjak obrtnih sredstava i nedostatak likvidnih sredstava u iznosu od 11.821.700,00 kn. Upravo radi opisanog razloga, subjekt nije bio u mogućnosti podmirivati obveze prema vjerovnicima iz tekućeg poslovanja. Od ukupnog iznosa obveza najveći je iznos prema dobavljačima, zatim prema bankama i financijskim institucijama, te na kraju obveze za poreze i doprinose, zajmove, depozite i zaposlenike.

Društvo planira izmiriti prvu grupu vjerovnika unutar 5 godina s godinom počeka u iznosu 90% tražbine uz kamatnu stopu od 4,5%. U prvu grupu vjerovnika svrstavaju se država i poduzeća u većinskom državnom vlasništvu. Zatim se planira podmiriti drugu grupu vjerovnika, financijske institucije, isplatom 100%-tnog iznosa tražbine u roku od 5 godina bez počeka, dok će razlučni i izlučni vjerovnici biti namireni ovisno o izjavi o odricanju prava na odvojeno namirenje i sudjelovanje u predstečajnom postupku. Također planira se izmiriti i treća grupa vjerovnika, a to su dobavljači, kojima će se isplatiti 90% tražbine u roku 4 godine bez počeka, a radnici će biti namireni iz tekućeg poslovanja.

U planu restrukturiranja se ističe kako će se efekt financijskog restrukturiranja uočiti kroz 12 mjeseci počeka, čime će se društvu omogućiti ponovno uspostavljanje likvidnosti kroz dovršetak ugovorenih poslova i naplatu potraživanja, a sve navedeno se može potvrditi i pozitivnim rezultatom u 2016. godini, a kroz daljnji otpis obveza očekuje se financijsko rasterećenje.

Operativno restrukturiranje u okolnostima kojima se nalazi Cetina d.d. generalno se temelji na povećanju prihoda uz racionalizaciju troškova, a sve u cilju postizanja likvidnosti i profitabilnosti poslovanja. Društvo će povećati aktivnosti u sferi prodaje i marketinga, uspostaviti kontrolu za praćenje troškova te povećati učinkovitost rada.

Kroz svoje dugogodišnje poslovanje steklo je zavidan image na tržištu te ima značajne ugovorene poslove što će mu u prvoj godini nakon sklapanja predstečaja povećati prihod u visini od 60.000.000,00 kn

Nakon što je sud potvrdio predstečajni sporazum i prihvatio plan restrukturiranja proizlazi vjerojatnost da će njegova provedba omogućiti sposobnost dužnika za plaćanje u razdoblju do kraja tekuće i u dvije slijedeće kalendarske godine što se može uočiti u obrascu Račun dobiti i gubitka u razdoblju 2016. godine.

Generalno povećanje prihoda temelji se na povećanju prihoda uz racionalizaciju troškova. Uz provedene mjere Cetina d.d. će doći u fazu kako financijske tako i organizacijske stabilnosti.

GRAĐEVINARSTVO ŽUVELA d.o.o., OIB: 44037070466, ulica br.37. Vela Luka, predlaže otvorenje predstečajnog postupka, 26. listopada 2016. godine. Nakon što su doneseni svi potrebni dokumenti, Trgovački sud u Splitu je 15. studenog 2016. godine prihvatio otvaranje postupka. Utvrđuje se da su vjerovnici dužnika dana 03. travnja 2017. godine

prihvatili izmijenjeni plan restrukturiranja i potvrđuje se predstečajni sporazum zaključen između dužnika i vjerovnika.

Bilanca poduzeća

	2013	2014	2015	2016
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	101.980	181.209	298.181	229.032
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0	0	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA	73.822	179.664	296.636	229.032
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA	28.158	1.545	1.545	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	124.734	399.156	303.958	81.512
I. ZALIHE	51.250	172.058	225.000	0
II. POTRAŽIVANJA	68.484	227.030	62.132	74.377
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	5.000	0	6.375	6.500
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	0	68	10.451	635
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	36.855	0	0
E) UKUPNO AKTIVA	226.714	617.220	602.139	310.544
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	9.432	16.264	17.952	-452.874
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	20.000	20.000	20.000	20.000
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-17.049	-10.567	-3.736	-2.048
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	6.481	6.831	1.688	-443.826

VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	0	29.052	62.935	139.661
D) KRTKOROČNE OBVEZE	217.282	571.904	521.252	596.757
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0	0	0	0
F) UKUPNO- PASIVA	226.714	67.220	602.139	310.544
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Račun dobiti i gubitka

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	1.005.854	1.644.099	1.185.223	606.552
II. POSLOVNI RASHODI	996.103	1.624.175	1.147.240	994.712
III. FINANCIJSKI PRIHODI	69	3	3	10
IV. FINANCIJSKI RASHODI	62	7.970	35.616	55.676
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI	0	0	0	0
VIII. IZVANREDNI- OSTALI RASHODI	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	1.005.923	1.644.102	1.175.226	606.56
X. UKUPNI RASHODI	996.165	1.632.145	1.182.856	1.050.388
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	9.758	11.957	2.370	-443.826
XII. POREZ NA DOBIT	3.277	5.126	68	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	6.481	6.831	1.688	-443.826

Na temelju podataka iz obrasca Račun dobiti i gubitka, na dan 31.12.2016. godine razvidno je da dužnik posluje s gubitkom u iznosu od 443.826,00 kn jer je zbog blokade došlo do pada prometa. Bez deblokade računa i reprograma obaveza kroz predstečajni postupak manje je vjerojatno da će se tvrtka vlastitim snagama vratiti u redovno poslovanje i otplatiti dugove. Temeljem navedenih podataka u planu restrukturiranja, na dan 30.09.2016 godine ukupne obveze društva iznose 660.976 kn (te dodatnih 424.039,76 kn vanbilančnih obveza-jamstva),

a likvidna imovina 248.878 kn što pokazuje na manjak likvidnih sredstava u iznosu od 412.098 kn.

Sukladno navedenom Društvo je odlučilo pokrenuti predstečajni postupak kako bi deblokadom računa i reprogramom obveza steklo uvijete za nastavak normalnog poslovanja i izmirenje obveza. Kako je prikazano u planu restrukturiranja, budući planirani poslovi bi trebali generirati sredstva koja su dovoljna da se vjerovnici namire u puno većoj mjeri nego što je to moguće dok je poduzeće u blokadi.

Prema grupama vjerovnika ukupni iznos obveza je 1.029.854 kn te se u planu restrukturiranja predlaže otpis tražbina za 50% a preostalih 50% će se otplatiti na 48 mjeseci uz dodatnih godinu dana počeka, bez kamata počevši od pravomoćnosti Rješenja Trgovačkog suda o sklopljenoj nagodbi. Tražbine sa osnove bruto plaća radnika nisu predmet predstečaja, a iznose sveukupno 20.762,77 za 5 radnika te će se podmiriti prioritetno kroz trajanje postupka.

Očekuje se da će se efekt financijskog restrukturiranja uočiti kroz 12 mjeseci počeka, čime će se društvu omogućiti ponovno uspostavljanje likvidnosti kroz dovršetak ugovorenih poslova i naplatu potraživanja.

Kroz otpis obveza se očekuje financijsko rasterećenje u iznosu od 514.926,89 kn što će omogućiti tvrtki lakše vraćanje ostatka obveza. Nakon provedenih mjera financijskog restrukturiranja, društvo će sanirati manjak likvidnih sredstava tako da će višak likvidnih sredstava u iznosu od 102.828,89 kn što će omogućiti dugoročnu financijsku likvidnost jer će se sve kratkoročne obveze djelomično otpisati, a razlika pretvoriti u dugoročne obveze.

Uz financijsko restrukturiranje tvrtka planira poduzeti mjere operativnog restrukturiranja u smjeru:

- optimizacije radnih mjesta što se odnosi na smanjenje troškova u svim segmentima posla uz povećanje iskorištenosti radne snage te ulaganje u nova stručna i upravljačka znanja,
- povećanje prihoda usmjerene na nova tržišta koja imaju interes za njihove usluge, posebno u inozemstvu
- povećanje profitabilnosti uz povećanje prodaje
- oglašavanje koje se smatra kao najvažnija stavka u današnjem poslovanju kako bi informirali klijente o vlastitim uslugama.

Kroz operativno restrukturiranje društvo će povećati profitabilnost za ukupno 69.100,00 kn u odnosu na prethodno razdoblje čime će se postići optimalno profitabilno poslovanje.

Nakon što je sud potvrdio predstečajni sporazum i prihvatio plan restrukturiranja proizlazi vjerojatnost da će njegova provedba omogućiti sposobnost dužnika za plaćanje u razdoblju do kraja tekuće i u dvije slijedeće kalendarske godine, ukoliko sve bude išlo prema planu. Temeljem internetske stranice Sudski registar uočava se da je poduzeće nastavilo daljnje poslovanje. Budući je tek otvorilo predstečaj, za razdoblje u 31.12.2017 godine, prema financijskim izvješćima će se utvrditi pozitivan rezultat poslovanja. Realno visok postotak budućih podmirenih obveza kroz predstečaj ukazuje na isplativost njegovog provođenja.

IZO PERFEKT – BEKI d.o.o. za trgovinu i usluge, oib: 86529524502, predlaže otvorenje predstečajnog postupka, 23. kolovoza 2016. godine. Nakon što su doneseni svi potrebni dokumenti, Trgovački sud u Splitu je 7. srpnja 2017. godine, donio je odluku kojom se prihvaća plan restrukturiranja te se predstečajni sporazum potvrđuje zaključen.

Bilanca poduzeća

	2013	2014	2015	2016
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	181.211	2.680.746	8.482.427	8.263.450
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0	8.059	8.492	7.169
II. MATERIJALNA IMOVINA	181.211	2.672.687	8.473.935	8.256.281
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	4.343.574	6.717.398	3.442.751	1.744.791
I. ZALIHE	44.030	144.034	0	0
II. POTRAŽIVANJA	4.235.737	6.177.696	3.104.751	1.526.541
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	36.737	76.737	207.737	207.737
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	27.070	318.931	130.271	10.513
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	615.860	9.324	1.417

E) UKUPNO AKTIVA	4.524.785	10.014.004	11.934.502	10.009.658
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	1.801.235	1.809.931	1.823.826	1.495.745
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	60.000	60.000	60.000	60.000
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	963.502	1.741.235	1.749.931	1.763.826
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	777.733	8.696	13.895	-328.081
VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	135068	2.719.794	5.052.115	5.013.278
D) KRTKOROČNE OBVEZE	2.588.482	5.484.279	5.022.819	3.452.077
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0	0	35.742	48.558
F) UKUPNO- PASIVA	4.524.785	10.014.004	11.934.502	10.009.658
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Račun dobiti i gubitka

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	13.130.324	16.086.636	21.910.754	5.545.643
II. POSLOVNI RASHODI	12.409.670	16.696.412	21.611.675	5.656.805
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0	711.436	350.205	3.169
IV. FINANCIJSKI RASHODI	0	71.382	173.786	220.088
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	275.620	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI	0	0	438.962	0
VIII. IZVANREDNI- OSTALI RASHODI	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	13.405.944	16.798.072	22.260.959	5.548.812
X. UKUPNI RASHODI	12.409.670	16.767.794	22.224.423	5.876.893

XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	996.274	30.278	36.536	-328.081
XII. POREZ NA DOBIT	218.541	21.582	22.641	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	777.733	8.696	13.895	-328.081

Tijekom 2016. godine Društvo je ušlo u financijske probleme te je iz toga razloga došlo do neredovitog plaćanja vjerovnika što je za posljedicu imalo blokadu poslovnog računa. Na temelju podataka iz obrasca Račun dobiti i gubitka, na dan 31.12.2016. godine razvidno je da dužnik posluje s gubitkom u iznosu od 328.081,00 kn. Sukladno navedenom Društvo je odlučilo pokrenuti predstečajni postupak kako bi deblokadom računa i reprogramom obveza steklo uvjete za nastavak normalnog poslovanja i izmirenje obveza.

Cilj plana restrukturiranja je operativno i financijsko restrukturiranje kako bi se društvo razdužilo te na taj način uz racionalizaciju troškova moglo realizirati buduće planirane poslove iz čega bi se generirala sredstva koja bi bila dovoljna da se vjerovnici namire u puno većoj mjeri nego je to bilo moguće tijekom blokade računa.

Prva skupina vjerovnika bi se namirila u iznosu 50% tražbine, razlučni vjerovnici 90% otplate tražbine u 8 godina uz godinu dana počeka s kamatnom stopom od 4,5 %, a obveze prema radnicima će se prioritetno podmiriti.

Ključna stvar u okviru predstečajnog postupka je kroz operativno restrukturiranje obnavljanje redovnih odnosa s ključnim dobavljačima i kupcima kako bi se došlo do stabilizacije poslovanja. U slučaju pozitivnog okončanja predstečajnog postupka i normalnog tijeka započetih projekta Društvo planira zaposliti dodatni broj radnika u stalan odnos.

U slučaju pokretanja stečaja najviše bi se oštetilo neosigurane vjerovnike koji u tom slučaju ne bi uspjeli naplatiti većinu svojih potraživanja.

Budući je prihvaćen plan restrukturiranja od strane vjerovnika i suda, poduzeće je nastavilo s poslovanjem što se može potvrditi temeljem internetske stranice Sudski registra, a kako je predstečajni sporazum i plan restrukturiranja tek u ovoj godini prihvaćen, za razdoblje u 31.12.2017. godine, prema financijskim izvješćima će se utvrditi pozitivan rezultat poslovanja.

JADRANSKI RADIO d.o.o., oib: 61565845118, Put Suplava 21/b, Split, predlaže otvaranje predstečajnog postupka, te 13.01.2017. godine, Trgovački sud u Splitu otvara predstečajni

postupak nad subjektom. Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu od 25. svibnja 2017. godine, utvrđeno je prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrđen predstečajni sporazum.

Bilanca poduzeća

AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	111.353	64.877	38.554	17.559
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0	0	619	0
II. MATERIJALNA IMOVINA	111.353	64.877	37.935	17.559
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	564.307	723.455	400.592	409.468
I. ZALIHE	0	0	0	0
II. POTRAŽIVANJA	540.093	688.167	374.322	390.593
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	16.325	16.325	16.325	6.650
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	7.889	18.963	9.945	12.225
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0	0	0
E) UKUPNO AKTIVA	675.660	788.332	439.146	427.027
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	-1.905.044	-2.140.375	-2.613.287	-2.841.372
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	18.556	18.556	185.556	18.556
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-1.137.021	-1.923.599	-2.158.931	-2.631.843
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-786.579	-235.332	-472.912	-228.085
VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0	0

B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	217.000	0	0	0
D) KRTKOROČNE OBVEZE	2.363.704	2.928.707	3.052.433	3.268.399
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0	0	0	0
F) UKUPNO- PASIVA	675.660	788.332	439.146	427.027
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Račun dobiti i gubitka

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	1.099.480	857.952	588.266	500.317
II. POSLOVNI RASHODI	1.877.466	1.092.878	1.061.189	717.736
III. FINANCIJSKI PRIHODI	120	233	77	9
IV. FINANCIJSKI RASHODI	8.713	639	66	10.675
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI	0	0	0	0
VIII. IZVANREDNI- OSTALI RASHODI	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	1.099.600	858.185	588.343	500.326
X. UKUPNI RASHODI	1.886.179	1.093.517	1.061.255	728.411
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-786.579	-235.332	-472.912	-228.085
XII. POREZ NA DOBIT	0	0	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-786.579	-235.332	-472.912	-228.085

Na temelju podataka iz obrasca Račun dobiti i gubitka može se zaključiti da dužnik posljednje 4 godine posluje s gubitkom. Na dan 31.12.2016. godine razvidno je da dužnik posluje s gubitkom u iznosu od 228.085,00 kn što pokazuje na financijske teškoće poslovanja.

Prilikom predaje plana restrukturiranja prikazuje se izračun novčanog tijeka na dan 30.04.2016. godine koji pokazuje manjak obrtnih sredstava u iznosu od 2.624.093 kn, a dužnik se nalazi u povremenim blokadama zbog neizvršenja plaćanja svojih obveza te mu prijeti dugoročna blokada od strane Hrvatskog društva skladatelja/ ZAMPA.

Upravo radi opisanog razloga subjekt nije u mogućnosti podmirivati obveze prema vjerovnicima iz tekućeg poslovanja navedene raščlambi obveza iz propisanog obrasca o

prijavi predstečajnog postupka radi čega je društvo je podnijelo zahtjev za otvaranje predstečajnog postupka.

Procjenjuje se da bi društvo kroz predstečaj podmirilo velik dio svojih obveza, odnosno rasteretilo postojeće poslovanje društva, dok u slučaju stečaja odnosno neprovođenju predstečaja realni izgledi za daljnje poslovanje ne postoje pa tako niti namirenje postojećih vjerovnika.

Mjere financijskog restrukturiranja fokusirane su na osiguranju likvidnosti kroz smanjenje duga kako bi se postojeći dug smanjio na održivu razinu nakon provedbe predstečajnog postupka. Prvoj grupi vjerovnika dužnik se obvezuje platiti na način da od dana pravomoćnosti sklapanja predstečajnog postupka pred nadležnim sudom počinje teći godina dana počeka, a zatim da 30%-tni iznos tražbine plati u 36 jednakih mjesečnih anuiteta, beskamatno. Zaposlenicima se dužnik obvezuje prioritetnoj isplati plaće i zaostalim doprinosima (MIO I i MIO II) te sklapanje predstečajnog postupka neće utjecati na tražbine radnika. Smatra se da temeljno polazište u projekciji poslovanja za razdoblje restrukturiranja je oporavak prihoda poslovanja društva kroz otklanjanje smetnji koje proizlaze iz postupka prisilne naplate.

Kroz operativno restrukturiranje Društvo će se nastaviti financirati kroz prodaju oglasnog prostora, etera radija, te će značajan udio financiranja radija dobiti kroz sredstva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija. Još od 2013. godine započeto je operativno restrukturiranje kroz mjere štednje, a kao takve se planiraju i održati napuštanjem poslovnog prostora s jedne adrese te preseljenje na drugu adresu na kojoj je iznos mjesečnog najma povoljniji, otkazom drugog poslovnog prostora te smanjenja broja zaposlenih od 2013. godine pa do sad na 5 te će se zadržati svih 5 radnih mjesta.

Nakon što je sud 25. svibnja 2017. godine potvrdio predstečajni sporazum i prihvatio plan restrukturiranja proizlazi vjerojatnost da će njegova provedba omogućiti sposobnost dužnika za plaćanje u razdoblju do kraja tekuće i u dvije slijedeće kalendarske godine. Temeljem internetske stranice Sudski registar uočava se da je poduzeće nastavilo daljnje poslovanje

KRAGIĆ d.o.o., oib: 35264136731, Prisoje 21, Dicmo, podnijelo je 08. siječnja 2016. godine zahtjev Trgovačkom sudu u Splitu za otvaranje predstečajnog postupka. Nakon što su doneseni svi potrebni dokumenti, rješenjem Trgovačkog suda u Splitu je 12. srpnja 2016.

godine, donesena odluka kojom se utvrđuje prihvaćanje plana restrukturiranja i predstečajni sporazum se potvrđuje zaključen.

Bilanca poduzeća

	2013	2014	2015	2016
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	13.889.538	12.768.134	11.504.461	10.631.444
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	844	594	349.650	94.983
II. MATERIJALNA IMOVINA	12.774.109	12.097.591	11.134.211	10.515.861
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	271.000	76.900	20.600	20.600
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	24.825.549	23.252.111	23.145.819	19.728.221
I. ZALIHE	11.333.366	11.414.174	10.934.209	11.744.763
II. POTRAŽIVANJA	13.380.663	11.695.839	11.849.845	7.897.539
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	77.612	75.515	361.690	76.825
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	33.908	66.583	75	9.094
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	29.694	5.623	5.253	17.312
E) UKUPNO AKTIVA	38.744.781	36.025.868	3.465.553	30.376.977
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	1.079.611	854.384	826.017	799.480
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	8.887.590	8.334.952	8.162.577	8.274.745
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	6.082.700	6.082.700	6.082.700	6.082.700
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	842.991	842.991	842.991	842.991
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	1.946.993	1.338.141	1.409.261	1.236.886
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	14.906	71.120	-172.375	112.168
VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0

C) DUGOROČNE OBVEZE	15.673.272	9.109.398	837.927	13.822.301
D) KRTKOROČNE OBVEZE	14.183.919	18.581.518	26.655.029	8.279.931
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0	0	0	0
F) UKUPNO- PASIVA	38.744.781	36.05.868	34.655.533	30.376.977
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	1.079.611	854.384	826.017	799.480

Račun dobiti i gubitka

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	32.015.335	19.665.504	12.706.358	13.650.061
II. POSLOVNI RASHODI	30.510.324	20.969.605	11.743.014	12.770.810
III. FINANCIJSKI PRIHODI	110.765	153.312	207.972	49.028
IV. FINANCIJSKI RASHODI	1.574.561	1.616.772	1.343.691	802.955
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI	0	2.876.815	0	0
VIII. IZVANREDNI- OSTALI RASHODI	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	32.126.100	22.695.631	12.914.330	13.699.089
X. UKUPNI RASHODI	32.084.885	22.586.377	13.086.705	13.573.765
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	41.215	109.254	-172.375	125.324
XII. POREZ NA DOBIT	26.309	38.134	0	13.156
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	14.906	71.120	-172.375	112.168

Na temelju podataka iz obrasca Račun dobiti i gubitka sa stanjem na dan 31.12.2015. godine razvidno je da dužnik posluje s gubitkom u iznosu od 172.375,00 kn. Upravo radi opisanog razloga subjekt nije bio u mogućnosti podmirivati obveze prema vjerovnicima iz tekućeg poslovanja. Dužnik se nalazio u blokadi preko 25 dana što je onemogućilo isplatu plaće te pripadajućih poreza i doprinosa prema plaći. Na dan 31.10.2015. godine visina obrtnih sredstava iznosi 3.096.035 kn no ukupne tražbine vjerovnika prelaze iznos koji bi dužnik bio u mogućnosti isplatiti. Prema financijskom restrukturiranju svi vjerovnici bi bili namireni na način da se prvoj grupi vjerovnika isplati 50% tražbine u roku od 36 jednakih mjesečnih anuiteta uz kamatnu stopu 4,5% uz jednu godinu počeka, počevši od dana pravomoćnosti sklapanja predstečajnog postupka pred nadležnim sudom.

Obveze prema drugoj grupi vjerovnika odnosno prema financijskim institucijama Društvo bi izmirilo 100%-tni iznos tražbine u 4 godine, s naglaskom na godinu dana počeka, dok će razlučni i izlučni vjerovnik biti namireni ovisno o izjavi o odricanju prava na odvojeno namirenje i sudjelovanje u predstečajnom postupku.

Za treću grupu vjerovnika Društvo planira izmiriti 50% tražbine u roku 4 godine bez počeka, a prava radnika su isključena iz postupka predstečaja i prioritetna su za podmirenje što znači da postupak predstečajne nagodbe ne utječe na namirenje potraživanja radnika već će oni iz tekućeg poslovanja biti namireni. Prema planu restrukturiranja poduzeće će namiriti vjerovnike te bi oni bili u povoljnijem slučaju nego da se poduzeće susretne sa stečajem, a problem nelikvidnosti i insolventnosti bi se također riješilo.

Mjere operativnih restrukturiranja su prodaja dijela imovine i zaliha u cilju prikupljanja potrebnih obrtnih sredstava, smanjenje troškova poslovanja, analiza profitabilnosti prodajnog asortimana, uspostava kontrole i praćenja troškova. Navedene mjere restrukturiranja su realne i ostvarive iz razloga je ne zahtijevaju dodatna financijska ulaganja te ne traže dodatne tržišne napore.

Nakon što je sud prihvatio plan restrukturiranja i potvrdio predstečajni sporazum poduzeće je nastavilo dalje poslovati. Može se dokazati financijska i organizacijska stabilnost temeljem Računa dobiti i gubitka u 2016 godini koji ima pozitivni poslovni rezultat.

Prema planu restrukturiranja smatra se da će poduzeće i u narednim godinama ostvarivati bolje rezultate nego za vrijeme krizne situacije u 2015. godini.

EUROPSKI OBALNI AVIOPRIJEVOZNIK d.o.o, oib: 24689759592, mb:01526863, Put Divulja 7, Kaštel Štafilić, predlaže otvorenje predstečajnog postupka, 18. travnja 2017. godine. Nakon što su doneseni svi potrebni dokumenti, Trgovački sud u Splitu je 02. svibnja 2017. godine, donio odluku kojom se otvara predstečajni postupak.

Bilanca poduzeća

	2013	2014	2015	2016
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	6.583.617	44.356.406	50.983.173	72.681.794
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	1.759.212	1.333.879	6.39.503	11.003.072
II. MATERIJALNA IMOVINA	4.824.405	43.022.527	21.244.632	23.643.728
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	9.648.586	24.915.388
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	1.607.212	1.607.212
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	11.843.240	11.612.394
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.549.344	12.158.032	13.792.281	16.303.920
I. ZALIHE	0	12.009	2.044.554	4.870.979
II. POTRAŽIVANJA	89.617	1.987.164	4.817.553	2.947.017
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	26.000	4.947.016	5.493.366	8.440.653
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	1.433.727	5.211.843	1.436.807	45.271
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	15.930	59.443	14.868.994	803.413
E) UKUPNO AKTIVA	8.148.891	56.573.881	79.644.448	89.789.127
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	6.255.111	-2.144.408	-5.143.383	-16.090.124
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	4.560.000	4.733.694	41.397.900	88.375.100
II. KAPITALNE REZERVE	4.843.039	4.733.694	4.843.550	4.864.772
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-241.449	-3.038.583	-22.334.904	-51.384.833
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-2.906.479	-20.648.419	-29.049.929	-57.946.163
VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	0	24.466.486	70.640.995	59.770.601

D) KRTKOROČNE OBVEZE	1.893.780	31.398.934	8.447.455	37.212.803
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0	2.852.869	5.699.381	8.895.846
F) UKUPNO- PASIVA	8.148.891	56.573.881	79.644.448	89.789.126
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Račun dobiti i gubitka

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	583.730	1.215.590	6.528.981	15.191.336
II. POSLOVNI RASHODI	3.436.436	17.290.061	49.840.484	67.654.926
III. FINANCIJSKI PRIHODI	3.493	883.056	2.754.098	2.627.553
IV. FINANCIJSKI RASHODI	57.266	5.457.004	5.489.617	6.195.357
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI	0	0	7.575.096	1.128.698
VIII. IZVANREDNI- OSTALI RASHODI	0	0	2.421.243	2.712.622
IX. UKUPNI PRIHODI	587.223	2.098.646	16.858.175	18.947.587
X. UKUPNI RASHODI	3.493.702	22.747.065	57.751.344	76.562.905
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-2.906.479	-20.648.419	-40.893.169	-67.615.318
XII. POREZ NA DOBIT	0	0	-11.893.169	330.846
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-2.906.479	-20.648.419	-29.049.929	-57.946.163

Na temelju podataka iz obrasca Račun dobiti i gubitka može se zaključiti da dužnik posljednje 4 godine posluje s gubitkom. Na dan 31.12.2016. godine razvidno je da dužnik posluje s najvećim gubitkom do sada u iznosu od 57.946.163,00 kn. Izvanredne okolnosti koje su se pojavile u sezoni 2016. godini uzrokovale su izvanredne troškove u ukupnom iznosu 18.205.840,87 kuna što je uzrokovalo poremećaj u likvidnosti tvrtke te narušavanju solventnosti.

Iznos novčanih obveza prelazi 20% od iznosa kratkoročnih obveza objavljenih u godišnjim financijskim izvještajima za proteklu financijsku godinu što je dovelo do nelikvidnosti te budući nije sposobna za plaćanje postojećih obveza bez provedbe restrukturiranja dolazi i do problema insolventnosti.

Manjak likvidnih sredstava se može učiti na prethodnom obrascu Račun dobiti i gubitka u iznosu od 34.242.816 kn, što predstavlja razliku između dospjelih obveza i dospjelih potraživanja.

Osnovne pretpostavke da bi financijsko restrukturiranje bilo uspješno:

- Dug prema vlasnicima odnosno investitorima se planira podmiriti u roku šest godina s jednom godinom počeka, a nakon završetka predstečajnog postupka
- Dug prema dobavljačima se planira podmiriti obročnim plaćanjem u četiri do šest rata što je većinskim dijelom dobavljača već bilo dogovoreno, ali nije bilo u mogućnosti poštovati navedeno zbog manjka likvidnosti. Zaključivanjem predstečajanog postupka, odnosno primitkom Rješenja Trgovačkog suda započeo bi proces otplate prema dobavljačima počekom od mjesec dana, a potom i otplata prema dobavljačima u dogovorenim obrocima
- Dug prema zaposlenicima kao prioritetna obveza će se izvršiti odmah po primitku avansne uplate kupca po sale and lease-back ugovorima

Mjere za operativno restrukturiranje je organizacijska učinkovitost, troškovna učinkovitost i prodajna učinkovitost. Društvo je već počelo postupak minimiziranja svih troškova poslovanja na način da su zaustavljene planirane investicije te su obustavljene sve aktivnosti vezane za komercijalne letove van sezone, a povećanje prodaje provodi kroz promotivne aktivnosti kojima se nastoji povratiti povjerenje putnika u hidroavionski način prijevoza.

Navedeno će također utjecati i na optimizaciju troškova djelatnika, koji će dodatnim usavršavanjem kroz školovanje i praktični rad moći zamijeniti dosadašnje skupe usluge inozemnih dobavljača.

Nakon što vjerovnici dužnika prijave svoje tražbine i pristupe ročištu za glasanje o prihvaćanju plana restrukturiranja, sud će utvrditi prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrditi predstečajni sporazum.

GALEB d.o.o. za usluge, turistička agencija, oib: 62773794309, Kneza Višeslava 12, Split, predlaže otvorenje predstečajnog postupka, 05. svibnja 2017. godine. Nakon što su doneseni svi potrebni dokumenti, Trgovački sud u Splitu je 19. svibnja 2017. godine, donio odluku kojom se otvara predstečajni postupak.

Bilanca poduzeća

	2013	2014	2015	2016
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	920.710	1.000.382	413.637	377.784
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0	0	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA	920.710	1.000.382	413.637	377.784
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	156.033	759.197	991.872	843.728
I. ZALIHE	0	0	98.800	187.361
II. POTRAŽIVANJA	44.700	626.595	498.389	550.744
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	378.830	94.530
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	111.333	132.602	15.853	11.093
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	268.075	150	2.993	2.993
E) UKUPNO AKTIVA	1.344.818	1.759.729	1.408.502	1.224.505
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	762.705	208.139	246.315	-26.121
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	460.200	460.200	460.200	460.200
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	229.360	229.360	229.360	229.360
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	73.145	69.745	-481.421	-442.335
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-554.566	3.400	38.176	-273.346
VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	0		0	0
D) KRTKOROČNE OBVEZE	1.551.590	582.113	1.162.187	1.250.626
E) ODGOĐENO PLAĆANJE	0	0	0	0

TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA				
F) UKUPNO- PASIVA	1.759.729	1.344.818	1.408.502	1.224.505
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Račun dobiti i gubitka

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	1.431.557	1.188.132	1.082.935	433.096
II. POSLOVNI RASHODI	1.418.359	1.727.741	1.037.250	697.605
III. FINANCIJSKI PRIHODI	967	113	164	139
IV. FINANCIJSKI RASHODI	9.865	12.885	7.674	8.976
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI	0	0	0	0
VIII. IZVANREDNI- OSTALI RASHODI	0	2.185	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	1.432.524	1.188.245	1.083.099	433.235
X. UKUPNI RASHODI	1.428.224	1.740.626	1.044.924	706.581
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	4.300	-554.566	38.175	-273.346
XII. POREZ NA DOBIT	0	900	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	3.400	-554.566	38.175	-273.346

Na temelju podataka iz obrasca Račun dobiti i gubitka, na dan 31.12.2016. godine razvidno je da dužnik posluje s gubitkom u iznosu od 273.346,00 kn zbog poremećaja na tržištu i ekonomske krize. S druge strane iz bilance na dan 30.04.2017 vidljivo je da potraživanje tvrtke iznosi 127.997 kn dok su obveze 6.294.884 kn te istovremeno tvrtka ima dugotrajnu imovinu što je dobra osnova za nastavak uspješnog poslovanja.

Upravo radi opisanog razloga subjekt nije u mogućnosti podmirivati obveze prema vjerovnicima iz tekućeg poslovanja navedene raščlambi obveza iz propisanog obrasca o prijavi predstečajnog postupka radi čega su vjerovnici podnijeli osnove za prisilnu naplatu te je račun predlagatelja nagodbe blokiran navedenim osnovama. Na temelju toga dužnik ima razlog prijeteće nesposobnosti za plaćanje.

Na dan 30.04. 2017. ima 6.249.884 kn obveza, te bez provedbe mjera financijskog i operativnog restrukturiranja, tvrtka neće biti u mogućnosti podmirivati obaveze u skladu sa zakonskim rokovima. Ključni događaj koji je doveo tvrtku do predstečajnog postupka je ekonomska kriza zbog koje je došlo zbog ne naplate potraživanja, zastarjele opreme i trenutnih tržišnih odnosa.

U svrhu financijskog restrukturiranja društva potrebno je poduzeti određene mjere financijskog restrukturiranja te na taj način uspostaviti održiv model poslovanja. Mjere financijskog restrukturiranja odnose se na otpis dijela obveza prema vjerovnicima te reprogram ostatka duga.

Dug prema vjerovnicima iznosi 6.294.883,90kn te se predlaže otpis tražbina za 70% a preostalih 30% tražbina će se otplatiti na 36 mjeseci uz 12 mjeseci počeka bez kamata, počevši od pravomoćnosti Rješenja Trgovačkog suda o sklopljenom predstečajnom postupku.

Efekt financijskog restrukturiranja se očekuje kroz poček od 12 mjeseci čime će se društvu omogućiti uspostavljanje likvidnosti kroz dovršetak ugovorenih poslova i naplatu potraživanja. Kroz otpis obveza se očekuje financijsko rasterećenje u iznosu od 4.406.418,73 kn što će omogućiti tvrtki lakše vraćanje ostatka duga.

Nakon provedenih mjera financijskog restrukturiranja, društvo će sanirati manjak likvidnih sredstava tako da će ostvariti višak likvidnih sredstava u iznosu od 3.700.466 kn što će omogućiti dugoročnu financijsku likvidnost jer će sve kratkoročne obveze djelomično otpisati, a razliku pretvoriti u dugoročne obveze.

Osim financijskog restrukturiranja kojim će se društvo dovesti u stanje likvidnosti, tvrtka planira poduzeti i mjere operativnog restrukturiranja kroz: povećanje broja zaposlenih u naredne dvije godine, optimizaciji radnih procesa kroz smanjenje troškova u svim segmentima poslovanja, te povećanje prihoda na nova tržišta koja imaju interes za njihove usluge. Najvažnija stavka u poslovanju je oglašavanje i informiranje klijenata o vlastitim proizvodima i uslugama što dovodi do povećanja prodaje a samim time i povećanje profitabilnosti.

Nakon što vjerovnici dužnika prijave svoje tražbine sud će utvrditi prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrditi predstečajni sporazum.

KAPPA HRVATSKA d.o.o., za trgovinu i usluge, oib: 95243098448, Fra Rajmonda Rudeža 1, Imotski, predlaže otvorenje predstečajnog postupka, 21. veljače 2017. godine. Nakon što su doneseni svi potrebni dokumenti, Trgovački sud u Splitu je 21. veljače 2017. godine, donio je odluku o otvaranju predstečajnog postupka.

Bilanca poduzeća

	2014	2015	2016
AKTIVA			
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	0	1.989.818	358.130
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0	23.526	30.818
II. MATERIJALNA IMOVINA	0	1.597.755	259.577
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	368.537	67.735
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	6.320.579	4.531.553	3.110.775
I. ZALIHE	5.040.463	3.725.575	3.110.575
II. POTRAŽIVANJA	1.260.116	784.922	3.110.575
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	20.000	21.056	200
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0	0
E) UKUPNO AKTIVA	6.320.579	6.521.371	3.468.905
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE	20.000	38.468	-1.983.101
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0	20.000	20.000
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	0	0	18.468
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	0	18.468	-2.021.569

VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	6.300.579	1.771.058	0
D) KRTKOROČNE OBVEZE	0	4.711.845	5.452.006
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0	0	0
F) UKUPNO- PASIVA	6.320.579	6.521.371	3.468.905
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0

Račun dobiti i gubitka

	2014	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	2.909.03	10.914.484	10.944.065
II. POSLOVNI RASHODI	2.909.203	10.812.763	11.324.348
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0	0	0
IV. FINANCIJSKI RASHODI	0	83.253	106.410
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0
VII. IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI	0	0	0
VIII. IZVANREDNI- OSTALI RASHODI	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	2.909.203	10.914.484	10.941.232
X. UKUPNI RASHODI	2.909.203	10.896.016	11.430.758
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	0	18.468	-489.526
XII. POREZ NA DOBIT	0	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	0	18.468	-489.526

Na temelju podataka iz obrasca Račun dobiti i gubitka sa stanjem na dan 31.12.2016. godine razvidno je da dužnik posluje s gubitkom u iznosu od 489.526,00 kn. Gubitak razdoblja je uzrokovan neotpisanom vrijednošću dugotrajne imovine koja je prodana u obračunskom razdoblju.

Upravo radi opisanog razloga subjekt nije u mogućnosti podmirivati obveze prema vjerovnicima iz tekućeg poslovanja navedene raščlambi obveza iz propisanog obrasca o prijavi predstečajnog postupka radi čega su vjerovnici podnijeli osnove za prisilnu naplatu te je račun predlagatelja nagodbe blokiran navedenim osnovama.

Slijedom navedenog proizlazi da dužnik ne posjeduje radni kapital, a nedostajuća razina sredstava za namirenje vjerovnika iznosi mu 809.188,00 kn. Obveze prema vjerovnicima najvećim dijelom prema Ministarstvu financija u ukupnom iznosu od 1.190.232,90 kn, ostale obveze su prema financijskim institucijama te ostalim vjerovnicima a predviđa se namirenje unutar 5 godina uz kamatnu stopu od 4,5%. Predlagatelj predstečajnog postupka nema obveze prema razlučnim i izlučnim vjerovnicima, a obveze za prioritetne tražbine prema Ministarstvu financija bi se namirile nakon prihvaćanja plana restrukturiranja i potvrde predstečajnog sporazuma.

Društvo će provesti određene mjere operativnog restrukturiranja temeljem kojih bi nakon provođenja osiguralo pozitivno poslovanje, namirenje obveza iz tekućeg poslovanja subjekta te pokrivanje reprogramiranih dugova i eventualno pokrivanje izvanrednih obveza u poslovanju. Nastojat će se bolje planirati projekti, efikasnije kontrolirati troškovi radi osiguranja ostvarivanja operativne dobiti te će se više pozornosti obraćati na ključne kupce.

Temeljno polazište u projekciji poslovanja za razdoblje restrukturiranja je oporavak prihoda poslovanja društva otklanjanjem smetnji koje proizlaze iz postupka prisilne naplate koji se protiv društva pokreću radi nemogućnosti podmirivanja obveza te dospjelih obveza na razini većoj od 20% od stanja obveza na kraju prethodne godine.

Planirani prihodi restrukturiranja iskazani su na temelju ostvarenja- rezultata poslovanja u 2015. godini prije nastanka okolnosti prijeteće nelikvidnosti društva, iz razloga dokazivanja realnog ostvarenja pozitivnog rezultata bez smetnji koje uzrokuju nesposobnost za plaćanje.

Nakon što vjerovnici dužnika prijave svoje tražbine sud će utvrditi prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrditi predstečajni sporazum.

RADNIČKI NOGOMETNI KLUB SPLIT, sportsko dioničko društvo za obavljanje sportskih djelatnosti, oib: 19808345315, Hrvatske mornarice 10, Split, predlaže otvorenje predstečajnog postupka. Nakon što su doneseni svi potrebni dokumenti, Trgovački sud u Splitu je 04. kolovoza 2017. godine, donio je odluku o otvaranju predstečajnog postupka.

Bilanca poduzeća

	2013	2014	2015	2016
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	35.866.687	36.415.257	34.778.306	33.507.660
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	5.034.426	4.530.984	4.077.886	3.879.105
II. MATERIJALNA IMOVINA	30.832.261	31.884.273	30.700.420	29.628.555
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	9.768.835	6.113.151	22.904.883	9.661.390
I. ZALIHE	0	0	0	0
II. POTRAŽIVANJA	4.132.720	2.495.969	17.925.898	2.090.337
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	2.651.298	3.611.569	4.938.940	7.236.692
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	2.984.817	5.613	40.045	354.361
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0	0	0
E) UKUPNO AKTIVA	45.635.522	42.528.408	57.692.189	43.189.050
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	-27.143.251	-30.659.035	-26.469.981	-17.395.616
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	7.434.499	10.000.000	10.000.000	10.000.000
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-23.916.527	-34.577.749	-40.659.035	-26.482.981
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-10.661.223	-6.081.286	14.176.054	-912.635
VIII. MANJINSKI (nekontrolirajući) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	52.664.143	63.100.553	55.746.062	46.115.123
D) KRATKOROČNE OBVEZE	20.114.630	10.086.890	10.300.189	14.469.543

E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0	0	0	0
F) UKUPNO- PASIVA	45.635.552	42.528.408	39.576.270	43.189.050
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Račun dobiti i gubitka

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
I. POSLOVNI PRIHODI	19.498.378	30.510.952	45.679.456	15.958.463
II. POSLOVNI RASHODI	28.491.152	35.614.005	30.839.111	15.198.641
III. FINANCIJSKI PRIHODI	86.493	328.101	400.890	149.985
IV. FINANCIJSKI RASHODI	1.754.941	1.306.334	1.065.181	1.822.442
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI	0	0	0	0
VIII. IZVANREDNI- OSTALI RASHODI	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	19.584.871	30.839.053	45.080.346	16.108.448
X. UKUPNI RASHODI	30.246.093	36.920.339	31.904.292	17.021.083
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-10.661.222	-6.081.286	-14.176.054	-912.635
XII. POREZ NA DOBIT	0	0	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-10.661.222	-6.081.286	-14.176.05	-912.635

Poduzeće posluje negativno u razdoblju od 1. siječnja do 30.06.2017. godine te iskazuje gubitak razdoblja u iznosu od 912.635 kn, a nedostajuća razina sredstava za namirenje vjerovnika iznose mu 50.923.276 kn. Također iskazuje se i stanje blokade u iznosu 865.404,66 kn. Zbog blokiranog računa poslovni subjekt nije u mogućnosti podmirivati obveze prema vjerovnicima iz tekućeg poslovanja

Dužnik predlagatelj predstečajnog postupka ima obveze za neisplaćene neto plaće zaposlenicima te prioritetne tražbine Ministarstva financija po osnovu poreza i doprinosa iz plaća zaposlenika. Mjerama financijskog restrukturiranja tražbine vjerovnika bi se rekonstruirale na sljedeći način: obveze prema tijelima javne uprave i državi umanjuju se za 30% s rokom otplate od 5 godina uz godišnju kamatnu stopu od 4,5%, obveze prema ostalim

vjerovnicima se umanjuju za 70% s rokom otplate 5 godina uz nultu kamatnu stopu. Obveze uz prioritetne tražbine prema Ministarstvu financija namirile bi se nakon prihvaćanja plana restrukturiranja i potvrde predstečajnog sporazuma..

Nakon što vjerovnici dužnika prijave svoje tražbine sud će utvrditi prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrditi predstečajni sporazum.

5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

5.1. Testiranje hipoteza

Ovim istraživanjem potvrdit će se istinitost sljedećih hipoteza:

H1- Predstečajni postupak može pozitivno djelovati na nastavak poslovanja poduzeća uz očuvanje radnih mjesta

H2- Predstečajni postupak omogućava restrukturiranje duga kako bi se riješili problem nelikvidnosti i insolventnosti poslovnog subjekta

Tijekom proteklih godina obilježila nas je svjetska kriza što je ostavilo traga na nezaposlenost. Veliki broj poduzeća, trgovačkih društava, završilo je u stečaju ili likvidaciji što je rezultiralo gubitkom velikog broja radnih mjesta, s manjkom otvorenja novih radnih mjesta.

U Hrvatskoj se susrećemo sa neusklađenosti između ponude i potražnje za radnom snagom, osobito neusklađenost u kvalifikaciji zaposlenika. Svjetska kriza je snažno utjecala na tržište rada, pogoršala stanje u gospodarstvu te dovela do daljnjeg propadanja poduzeća. Danas nezaposlenost predstavlja kao veliki problem kojeg je potrebno na adekvatan način riješiti.

Ulasci u evidenciju nezaposlenih (tzv. novoprijavljene nezaposlene osobe) prema svome prethodnome statusu aktivnosti mogu biti: iz rada (radnoga odnosa ili drugih poslovnih aktivnosti), iz redovitoga školovanja te iz neaktivnosti (tj. oni koji nisu bili niti zaposleni niti su upravo završili školovanje).[52]

[52] Hrvatski zavod za zapošljavanje, dostupno na: http://www.hzz.hr/UserDocsImages/PRIOP%C4%86ENJE%20ZA%20JAVNOST-%20SRPANJ%202017.pdf , pristupljeno 18. kolovoza 2017.

Slika 3: Struktura ulaska u evidenciju nezaposlenih, srpanj 2017

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, http://www.hzz.hr/default.aspx?id=10051

U srpnju 2017. godine, u evidenciji nezaposlenih novo prijavljenih je ukupno 21.467 osoba što je manje u odnosu na prethodnu godinu. 12.094 osobe izravno iz radnog odnosa, 40 iz drugih poslovnih aktivnosti, 4.915 iz redovitog školovanja te 4.038 osoba iz neaktivnosti.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u rujnu 2015. godine, kad je na snagu stupio novi Stečajni zakon, broj zaposlenih iznosio je 31.319 osoba od čega je 18.880 osoba izravno iz radnog odnosa, dok je ostali dio iz drugih poslovnih aktivnosti te iz redovitog poslovanja i neaktivnosti.

Tijekom rujna 2016. u evidenciji nezaposlenih novoprijavljenih je ukupno 26.451 osoba, što je manje čak za 15,5 % u odnosu na rujan 2015. godine, od čega je 16.664 osobe izravno iz radnog odnosa.

Prema navedenim podacima može se zaključiti da od rujna 2015, kad je na snagu stupio novi Stečajni zakon, nezaposlenost ne raste već se smanjuje čemu možemo pridodati i pozitivni učinak predstečajnog postupka. Ne može se sa sigurnošću reći da je to sve njegova zasluga no ipak je njegovo uvođenje smanjilo broj nezaposlenosti.

Iako se operativnim restrukturiranjem društva bazira na eliminiranju postojeće loše strukture zaposlenih i poticanju proizvodnih djelatnika, društvo novim stečajnim zakonom, odnosno predstečajnim postupkom, ima priliku za povećanjem prihoda uz racionalizaciju troškova, u

cilju postizanja likvidnosti i profitabilnosti čime će se sačuvati radna mjesta svojih zaposlenika.

Prava radnika su isključena iz predstečajnog postupka te predstečajni postupak ne utječe na namirenje potraživanja radnika već se oni prioritetno namiruju iz tekućeg poslovanja. Za razliku od stečaja, u predstečaju se ne gase radnička prava niti se u velikoj mjeri susreću s otkaznim ugovorom.

Kao primjer nastavka poslovanja mogu se naglasiti Cetina d.d., te Kragić d.o.o., koji su nakon prihvaćanja predstečajnog postupka nastavili s poslovanjem i to u pozitivnom rezultatu što dokazuje Račun dobiti i gubitka. Može se reći da su savladali kriznu situaciju, a da im je predstečaj poslužio kao šansa za nastavak poslovanja, a ne kao odlazak u stečaj.

Poduzeća kao što je Građevinarstvo Žuvela d.o.o., i Izo perferkt-Beki d.o.o., su također prihvaćeni plan restrukturiranja te je predstečajni postupak zaključen, a na internetskoj stranici Sudski registar očituje se nastavak njihovog poslovanja, te se smatra da, ukoliko se budu držali plana restrukturiranja, rezultat za 2016. godinu će biti pozitivan.

Osim što poduzeća nastavljaju s poslovanjem ističe se i povećanje zaposlenosti kod pojedinih. Ukoliko budu imali više posla s kojim bi povratili troškove, poduzeća će biti primorana na zaposlenje dodatnog broja radnika.

Kroz projicirano razdoblje u restrukturiranju naglasak se daje na punjenje proračuna i nastavak suradnje s ostalim vjerovnicima što implicira višestruku korist za sve strane u postupku. Samim time iz financijskih pokazatelja jasno se zaključuje da predstečajni postupak poduzeću daje budućnost, omogućava nastavak poslovanja te svi sudionici u postupku, Republika Hrvatska, vjerovnici, te veliki broj zaposlenika i njihovih obitelji dolaze u povoljniji položaj u odnosu na negativan stav i provođenje stečajnog postupka.

Prema navedenom hipoteza *predstečajni postupak može pozitivno djelovati na nastavak poslovanja poduzeća uz očuvanje radnih mjesta* se prihvaća.

Nastavno na prvu hipotezu nastojat će se na što bolji način objasniti i obrazložiti sljedeća hipoteza:

H2- Predstečajni postupak omogućava restrukturiranje duga kako bi se riješili problem nelikvidnosti i insolventnosti poslovnog subjekta

Dok je vrijednost imovine poduzeća veća od njegovih obveza prema vjerovnicima i kreditorima, poduzeće će najčešće biti u stanju podmirivati svoje obveze. U suprotnosti, poduzeća se moraju zaduživati kako bi podmirila svoje obveze a sve to dovodi do velikog financijskog problema.

Stanje egzistencijalne financijske ugroženosti dužnika nastupa kada postoji nesposobnost za plaćanje ili kad je dužnik prezadužen. Može se dogoditi da poduzeće ima određene zastoje u plaćanju dospjelih obveza pa se to naziva privremena insolventnost ili pak ako se poduzeće nađe u situaciji u kojoj se potpuno obustavilo plaćanje naziva se trajna insolventnost. Kod trajne insolventnosti se poduzeće nalazi pred stečajem, a u oba slučaja dolazi do teške situacije gdje vjerovnici poduzimaju akcije za zaštitu svojih interesa.

Prije nego nastupa insolventnost pokušava se u više navrata izvršiti izvan sudska sanacija poduzeća, odnosno njegovo restrukturiranje.

Solventnost poduzeća se definira kao njegova sposobnost da pravovremeno podmiruje svoje dospjele obveze. U poslovnom svijetu govorimo o likvidnosti poslovanja, tj. o sposobnosti imovine poduzeća da bez zastoja cirkulira u reprodukcijskom ciklusu (u potrebnom obujmu i potrebnom dinamikom). Drugim riječima to je sposobnost nesmetanog toka bitnih faktora poslovnog procesa.

Broj nelikvidnih poslovnih subjekata na dan 30.06.2016. godine iznosi 32.045 dok je 30.06.2017. broj nelikvidnih poslovnih subjekata iznosi 26.805. Može se zaključiti da je broj nelikvidnih subjekata smanjen u 2017. godini u odnosu na 2016. Također broj nelikvidnih poslovnih subjekata u kratkotrajnoj blokadi je smanjen što dovodi do zaključka kako je određeni broj poslovnih subjekata nad kojima je otvoren predstečajni postupak uz pomoć restrukturiranja duga uspješno riješio problem dugotrajne likvidnosti i insolventnosti.

Budući je novi zakon efikasan smatra se da će se u narednim mjesecima, broj blokiranih pravnih osoba i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje poslovnih subjekata i dalje postepeno smanjivati.

Kao i poslovni subjekti, i određeni broj građana u Republici Hrvatskoj, zbog nedostatka novčanih sredstava na računima, ima problema u podmirivanju dospjelih obveza. Promatramo li pojavu insolventnosti prema trajanju blokade i dalje dominiraju poslovni subjekti u dugotrajnoj blokadi, kako po broju tako i po iznosu blokade.

Financijska situacija dužnika opisuje se u dokumentu Izvješće o stanju i poslovanju dužnika koji je sastavni dio dokumentacije kod prijave u predstečajnom postupku. Ključna stvar u okviru predstečajnog postupka je obavljanje redovnih odnosa s ključnim dobavljačima i kupcima kako bi došlo do stabilizacije poslovanja.

Restrukturiranje u predstečaju je relativno nova pojava u hrvatskom stečajnom sustavu. Zasniva se na sanaciji poslovanja dužnika, a u većini slučajeva rezultira opstankom trgovačkog društva. Kao takav čini dobru osnovu da ne dođe do velike rasprodaje imovine dužnika što bi rezultiralo zatvaranjem i prestankom postojanja društva. Restrukturiranje je iznimno kompleksan ekonomsko-pravni proces, od donošenja odluke kako će se i može li se provesti pa do ponovnog osmišljena koncepta poslovanja s kojim bi dužnik trebao postati uspješan.

Ekonomki gledano restrukturiranje ima učinkovitiji ishod od likvidacije u stečaju, jer trgovačko društvo nastavlja s djelatnošću bez tereta insolventnosti ili prezaduženosti, te se zadržavaju radna mjesta i sačuvana je vrijednost imovine. Poslovanjem se stvara prihod radnika i njihove obitelji, a plaćanjem poreza i drugih davanja omogućuje se funkcioniranje lokalne zajednice i države u cjelini.

Operativno i financijsko restrukturiranje se provodi s namjerom da dužnik postane likvidan i solventan kroz povećanje temeljnog kapitala, otplate u ratama, izmijenjenim kamatnim stopama, odgodom ili smanjenjem dospjelih dužnikovih obveza, otpustom duga i kamata, davanjem jamstva, pretvaranjem tražbina vjerovnika u kapital, povezivanjem poduzetničkih ugovora sa strateškim partnerima i sl. Plan restrukturiranja duga pokazuje da će poduzetnik nakon restrukturiranja stjecati dobit.

Zaključno sa opisanim može se reći da se prihvaća hipoteza da predstečajni postupak omogućava restrukturiranje duga te se na taj način rješava problem nelikvidnosti i insolventnosti poslovnog subjekta.

6. ZAKLJUČAK

Stečajni zakon koji je donesen 1. rujna 2015. godine pokušava ispraviti nedostatke postojećih zakona. Kao pozitivna strana ovog zakona može se naglasiti nastavak poslovanja u sklopu predstečajnog postupka. Za razliku od prijašnjeg zakona, sada postupak vodi jedno tijelo, trgovački sud što omogućava ubrzanje postupka, a ne odugovlačenje koje je prije trajalo i po nekoliko godina.

Predstečaj je prema starim pravilima, tvrdi većina, počivao na lošem kompromisu. Zakon je obvezao sve koji imaju probleme s likvidnošću da pokrenu predstečajni postupak, uz ublažavanje te obveze ostavljanjem prevelikih prava dužnicima da što lakše prođu predstečaj – bez obzira na objektivan status dužnika. To je izazvalo velik odaziv u kojem je samo manjina iskoristila predstečaj kao korektan način poravnanja svojih financijskih obveza. Većina je predstečajni zakon iskoristila za odgađanje stečaja ili za odlazak u besplatni stečaj odmah. S novim će zakonom znatno manje dužnika pokretati predstečaj. Forma zakonskog predstečaja je nužna, ali samo uz poštene uvjete i za vjerovnike.[53]

Uz odredbe novoga stečajnoga zakona bit će još manje uspješno sklopljenih predstečajnih sporazuma nego što je bilo uspješno sklopljenih i provedenih predstečajnih nagodbi. Smatra se da je predstečajni postupak restriktivan, opterećen nerazumno kratkim rokovima te strogim pravilima za prihvaćanje sporazuma, što će obeshrabriti svakoga tko se nađe u zoni predstečajnog razloga jer će biti lakše tražiti izvansudske načine restrukturiranje i uspostave normalne likvidnosti nego što će biti moguće savladati sve procesne zapreke.

U gotovo dvije godine od primjene novog Stečajnog zakona utvrđeno je da je broj pokrenutih predstečajnih postupaka relativno mali. U tom razdoblju su pokrenuta 273 postupka, a u kojih je svega 58 slučajeva prihvaćen plan restrukturiranja i potvrđen predstečajni sporazum. Smatra se da odredbe zakona nisu dovoljno poticajne za dužnike te da je sam zakon krut i teško provediv.

Također jedna od loših strana ovog zakona je što ne uvažava da su mnoge tvrtke u problemu s likvidnošću iz razloga što su u nemogućnosti naplatiti vlastita potraživanja. Rok od tri mjeseca za neplaćene plaće, bez razumijevanja da je to u mnogim slučajevima zbog nemogućnosti naplate potraživanja, neće očistiti tržište već će samo ugasiti radna mjesta.

[53] Dobre i loše strane novog stečajnog zakona, Lider, dostupno na: https://lider.media/aktualno/biznis-i-politika/hrvatska/dobre-i-lose-strane-novog-stecajnog-zakona/, pristupljeno 20.kolovoza 2017

Može se reći da je novi Zakon, odnosno predstečajni postupak uređen u korist poslodavca, budući ne postavlja dužniku, poslodavcu, prepreke u isplati tražbina, ali isto tako ne postavlja obvezu koja se može prisilno izvršiti tijekom postupka. Uzimajući u obzir interese svih sudionika, sam postupak predstečaja je hitan. Svrha je uspostavljanje likvidnosti i solventnosti dužnika te ukoliko se ono postigne i dužnik nastavi poslovati to podrazumijeva veću mogućnost u namirenju svih vjerovnika, a prije svega uključujući i radnika pa čak i prijašnje što bi u stečajnom postupku bilo upitno i ograničeno imovinom stečajnog dužnika.

Bez mogućnosti operativnog financiranja, uključujući potrebu za radnim kapitalom, poduzeća su osuđena na propast. Ulaskom u predstečajni postupak vjerovnici se nalaze u korisnoj situaciji jer ne moraju otpisati dugove odmah te postoji mogućnosti barem jednog dijela naplate. S druge strane, radnici i članovi uprave nastavljaju primati plaće dok ne prođe neko rješenje za izlazak iz krize ili dok poduzeće ne završi u stečaju. Stoga se može zaključiti da je ovaj postupak kao pozitivno rješenje za sve njegove sudionike.

Budući da za krizni menadžment nema još dovoljno sposobnih i obučenih stručnjaka potrebno je promijeniti sustavno osposobljavanje u cijeloj zemlji, kako bi predstečajni, odnosno stečajni postupak vodili osposobljeni stručnjaci. Zbog toga je i potrebna adekvatna edukacija.

Usprkos mnogim nedostacima koje Zakon ima važno je napomenuti da je uvođenjem predstečajnog postupka ipak mnogim dužnicima pomoglo da bi izbjegli stečaj, nastavili s pozitivnim poslovanjem te osigurali i zaposlenicima već postojeće radno umjesto.

SAŽETAK

Ključne riječi: Predstečajni postupak, kriza, krizni menadžment

U ovom radu obrađena je tema predstečajnog postupka i utjecaj predstečaja na poduzeća koja su se našla u kriznoj situaciji. Ukoliko se kriznom situacijom slabo upravlja i ukoliko menadžment ne poduzme mjere restrukturiranja, poduzeće se može dovesti do stečaja.

Cilj samog istraživanja temelji se na odabranim poduzećima nad kojima je otvoren predstečajni postupak, a sve u svrhu dokazivanja njegove učinkovitosti na poslovanje poduzeća. Kroz temu predstečajni postupak- šansa za novi početak nastojalo se dokazati kako je poduzeće koje se nađe u navedenoj situaciji može nastaviti svoje poslovanje te poboljšati poslovni rezultat.

Kao hipoteze su postavljene ove dvije : *predstečajni postupak može pozitivno djelovati na nastavak poslovanja poduzeća uz očuvanje radnih mjesta*, te *predstečajni postupak omogućava restrukturiranje duga kako bi se riješili problemi nelikvidnosti i insolventnosti poslovnog subjekta*. Obe hipoteze su prihvaćene te se dokazalo da su istinite.

SUMMARY

Key words: pre-accession process, crisis, crisis management

In this graduate thesis, the topic of the pre- accession process and the impact of the pre-crisis on the companies that found themselves in the crisis situation has been processed. If the crisis situation is poorly managed and if management does not undertake restructuring measures, the company may lead to bankruptcy.

The aim of the research is based on selected companies over which a pre-trade process is open, all for the purpose of proving its effectiveness on the business of the company. Through the topic of pre-accession process- a chance for new beginning was trying to prove that the company found in the mentioned its business result.

Two hypotheses were placed: *the pre-accession process can positively affect the continuation of the company's business while preserving jobs* and *pre-accession process allows for debt restructuring to slave the problems of liquidity and insolvency of a business entity*. Both hypotheses were accepted and proved to be true.

LITERATURA

Popis knjiga:

1. Belak, S. (2005): Uvod u znanosti, Visoka škola za turistički menadžment u Šibeniku, Šibenik
2. Filozofijski rječnik (1989): Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb
3. Funda, D., Majić, T., (2011): Strategije za rješavanje kriznih situacija, Zbornik radova, IV. Međunarodna konferencija „Dani kriznog upravljanja“, Velika Gorica: Veleučilište Velika Gorica,
4. Lovrinčević, M., Glamuzina, M., Kružić, D. (2013): Menadžerski odgovor na poslovnu krizu- od uočavanja kriznih simptoma do primjene kriznih strategija, Menadžment, vodstvo i organizacija u 21. stoljeću, Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik
5. Osmanagić Bedenik, N., (2007): Kriza kao šansa, Školska knjiga, Zagreb,
6. Osmanagić Bedenik, N., (2010): Krizni menadžment, Teorija i praksa, Zagreb, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, godina 8, br.1.,
7. Raguž V., Ivona , (2013): Zbornik radova, Menadžment, vodstvo i organizacija u 21. stoljeću, 2013., Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik
8. Stečajni zakon, 2015.
9. Sučević, D. (2007): Krizni menadžment, Zagreb, Školska knjiga.,
10. Sučević, D. (2010): Krizni menadžment, Vodič kroz planiranje, prevenciju i oporavak, Zagreb, Lider press d.d.
11. Tipurić, D., Kružić, D., Lovrinčević, M. (2013): Strategije u kriznim uvjetima, Strateški menadžment, Singerija nakladništvo d.o.o., Zagreb
12. Topfer, A:Plotzliche Unternehmenskrisen –Gafahr Oder Chance? Neuwied, Kriftel, Luchterhand, 1999.,
13. Zelenika, R., (2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog rada, četvrto izdanje, Ekonomski fakultet u Rijeci i Ekonomski fakultet Univerze u Ljubljani, Rijeka
14. Wennber, K., Wiklund, J., DeTienne, D., Cardon, M.S., (2010): „Reconceptualizing entrepreneurial exit: Divergent exit routes and their drivers“, Journal of Business Venturing.

Literatura s interneta:

1. Dojčinović, D., eBisMags, Uzroci poslovne krize, 2009., dostupno na: http://www.ebizmags.com/koji-su-uzrociposlovne-krize/ , pristupljeno 18. lipnja 2016.
2. Financijska agencija Republike Hrvatske, Predstečajne nagodbe, dostupno na: http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=1550, pristupljeno 12. veljače 2017.
3. Financijska agencija Republike Hrvatske, Ovrha na novčanim sredstvima, dostupno na http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=1488 , pristupljeno 16. lipnja 2017.
4. Financijska agencija Republike Hrvatske, Informacija o neizvršenim osnovama za plaćanje poslovnih subjekata i građana, dostupno na: http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=1839 , pristupljeno 20. lipnja 2017.
5. Ministarstvo pravosuđa, Nacrt prijedloga stečajnog zakona, dostupno: https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/2014/200%20sjednica%20Vlade//200%20-%201.pdf , pristupljeno 15. svibnja 2017.
6. Ljubenko, Mićo, Novi predstečajni postupak, Odvjetnik, br. 9-10/2015, dostupno na: http://www.ljubenko-i-partneri.hr/site/assets/files/1010/lanak_novi_psn_postupak.pdf pristupljeno 15. svibnja 2017.
7. Poslovni.hr dostupno na: http://www.poslovni.hr/after5/svaka-odgovorna-kompanija-treba-imati-krizni-menadzment-166965, pristupljeno 25. siječnja 2017.
8. RGFI javna objava, dostupno na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/izbornik.do , pristupljeno 16. lipnja 2017.
9. Stečajni zakon, dostupno na: https://www.zakon.hr/z/160/Ste%C4%8Dajni-zakon pristupljeno 14. travnja 2017.
10. Sudski registar, dostupno na : https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1 , pristupljeno 20. lipnja 2017.

Ostalo:

1. Kružić D. (2015-2016): Predstečajni postupak, nastavni materijali, Ekonomski fakultet u Splitu, Split
2. Kružić D. (2015-2016): Menadžerski odgovor na poslovnu krizu, nastavni materijali, Ekonomski fakultet u Splitu, Split

Popis tablica

Tablica 1. Izabrani uzorak od 9 poduzeća koja su pokrenula predstečajni postupak

Popis slika

- Slika 1. Kombinirane strategije
- Slika 2. Broj blokiranih poslovnih subjekata i iznos duga
- Slika 3. Struktura ulaska u evidenciju nezaposlenih